

1. Загальні положення

ОФІС ГЛАВИ ДЕРЖАВИ

21760 *Органічний закон 1/2004 від 28 грудня про комплексні заходи із забезпечення захисту від гендерного насильства.*

ХУАН КАРЛОС I
КОРОЛЬ ІСПАНІЇ

Для всіх, хто ознайомлюється з цим законом
Цим доводиться до загального відома, що Парламент затвердив, а я
підписав для введення в дію викладений нижче Органічний закон.

ПРЕАМБУЛА

I

Гендерне насильство — це проблема, яка не обмежується приватною сферою життя. Навпаки, це найжорстокіший символ нерівності, що продовжує існувати в нашому суспільстві. Це насильство, спрямоване проти жінок лише за те, що вони є жінками; їхні кривдники вважають, що вони позбавлені базових прав на свободу, повагу та право приймати рішення.

Стаття 15 нашої Конституції визнає право всіх людей на життя, фізичну й моральну недоторканність і наголошує, що ніхто й у жодному разі не має піддаватися тортурам, нелюдському або такому, що принижує гідність, покаранню чи ставленню. Наша Велика хартія вольностей також підкреслює, що повага до цих прав є обов'язком всіх органів державної влади, а їхнє здійснення може регулюватися виключно законом.

На IV Всесвітній конференції у 1995 році Організація об'єднаних націй заявила, що насильство стосовно жінок є перешкодою для досягнення цілей рівності, розвитку й миру, а також що воно порушує права й основоположні свободи людини та перешкоджає їхньому здійсненню. Крім того, цей вид насильства в широкому сенсі було визначено як прояв історично нерівного співвідношення сил між жінками та чоловіками. Сьогодні існує навіть спеціалізоване визначення синдрому побитої жінки, яке охоплює «агресивні дії, яких жінки зазнавали в результаті впливу соціокультурних умов на осіб чоловічої та жіночої статі, у зв'язку з чим вони опинилися в підпорядкованому становищі перед чоловіками, що проявляється у трьох основних сферах особистих взаємин, а саме у формі насильства в інтимних відносинах, сексуальній агресії в суспільному житті та домаганнях на робочому місці».

Агресивні дії стосовно жінок добре відомі в сучасних реаліях Іспанії, оскільки тепер ми краще, ніж раніше, розуміємо їхні наслідки, значною мірою завдяки роботі жіночих організацій, котрі борються проти всіх форм гендерного насильства. Це більше не «невидимий злочин», а об'єкт колективного несхвалення і чіткий сигнал тривоги для суспільства.

II

Органи державної влади не можуть лишатися осторонь проблеми гендерного насильства, яке є одним з найбільших проявів зневаги до захищених нашою Конституцією основоположних прав людини, як-от право на свободу, рівність, життя, недоторканність і недопущення дискримінації. Саме органи державної влади зобов'язані згідно з положеннями статті 9.2 Конституції вживати конструктивних заходів, щоб забезпечувати реальність та ефективність цих прав й усувати будь-які перешкоди, які повністю або частково заважають їхньому здійсненню.

За останні кілька років іспанське законодавство успішно просунулося у напрямку протидії гендерному насильству. Зокрема було прийнято Органічний закон 11/2003 від 29 вересня про Особливі заходи щодо безпеки громадян, гендерного насильства та соціальної інтеграції іноземних громадян, Органічний закон 15/2003 від 25 листопада, яким внесено зміни в Органічний закон 10/1995 від 23 листопада про Кримінальний кодекс, і Закон 27/2003 від 31 липня, яким регулюється Наказ про захист постраждалих від домашнього насильства, а також введено в дію низку нормативних актів різних автономних громад, прийнятих у межах їхніх повноважень. Положення цих правових документів торкалися різноманітних питань цивільної, кримінальної, соціальної та освітньої сфери.

Цей Закон врахує рекомендації міжнародних організацій щодо забезпечення глобального реагування на насильство стосовно жінок. У зв'язку з цим можемо процитувати, серед іншого, Конвенцію про ліквідацію всіх форм дискримінації стосовно жінок 1979 року; Декларацію ООН про викорінення насильства стосовно жінок, прийняту Генеральною асамблею у грудні 1993 року; рішення останньої Всесвітньої жіночої конференції, що відбулася в Пекіні у вересні 1995 року; рішення WHA49.25 Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я, ухвалене ВООЗ у 1996 році, у якому насильство було визнано першочерговою проблемою охорони здоров'я населення; доповідь Європейського парламенту за липень 1997 року; рішення Комісії ООН з прав людини 1997 року; а також декларацію 1999 року, який був Європейським роком заходів з боротьби з насильством стосовно жінок. Нещодавно Європейський парламент Рішенням 803/2004/ЕС ухвалив програму соціальних заходів (на 2004–2008 роки), спрямованих на запобігання та боротьбу з насильством стосовно дітей, молодих людей і жінок, а також захист постраждалих і груп ризику (програма «Daphne II»), у якій викладено позицію та стратегію представників громадян ЄС із цього питання.

Закон розширює сферу її застосування, охопивши превентивні, освітні, соціальні ініціативи, заходи із забезпечення добробуту та підтримки постраждалих, а також застосування норм цивільного права у контексті сімейних чи аналогічних відносин, у якому найчастіше здійснюється агресія,

і принципу субсидіарності органів державної влади. Він також рішуче розв'язує питання покарання, яке має застосовуватися за будь-які прояви насильства.

Гендерне насильство розглядається з комплексної, міждисциплінарної точки зору, починаючи з процесів освіти та соціалізації.

Прагнення до забезпечення рівності й поваги до людської гідності та свободи особистості має бути першочерговим завданням усіх рівнів соціалізації.

Закон передбачає застосування заходів інформування та втручання у сфері освіти. Він також прагне зміцнити образ жінки, у якому втілена повага до її гідності та принципу рівності, особливо у сфері реклами. Постраждалим від насильства пропонується підтримка у формі визнання їхнього права на отримання інформації, безкоштовної юридичної консультації, а також інших заходів соціального захисту та економічної допомоги. Відповідно, він передбачає комплексні заходи правового реагування, які охоплюють і судові провадження, включно зі створенням нових судів, і матеріальне цивільне та кримінальне законодавство, зокрема спеціальну підготовку працівників органів охорони здоров'я, поліції та судової системи, на яких покладається збір доказів і забезпечення дотримання закону.

Заходи з підвищення обізнаності та втручання також спрямовані на сектор охорони здоров'я, щоб оптимізувати раннє виявлення, а також фізичну та психологічну допомогу, що надається жертвам, у поєднанні з іншими заходами підтримки.

Ситуації насильства щодо жінок також впливають на неповнолітніх, які перебувають у їхньому сімейному оточенні і можуть страждати від їхніх наслідків як прямо, так і опосередковано. Закон також спрямований на їхній захист, причому не лише на забезпечення їхніх прав як неповнолітніх, а й на забезпечення ефективності заходів захисту, що вживаються щодо жінок.

III

Закон складається із вступної глави, п'яти глав, двадцяти додаткових положень, двох перехідних положень, одного положення про втрату чинності та семи прикінцевих положень.

У вступній главі викладено загальні положення закону щодо його мети й керівних принципів.

Глава I стосується заходів інформування, запобігання, виявлення та втручання в різних контекстах. У сфері освіти визначено обов'язки системи щодо виховання таких цінностей, як повага до гідності жінок та рівність чоловіків і жінок. Важливою метою освіти є розвиток у дітей навичок, необхідних для формування особистості, і формування концепції реальності, яка охоплює усвідомлення та визначення етичної цінності.

На рівні середньої освіти до навчальної програми включено питання рівності статей і неприйнятності насильства стосовно жінок. Відповідно, до

складу шкільних рад має входити спеціально призначений член, який сприятиме проведенню освітніх заходів, спрямованих на закріплення ідеї рівності та протидію гендерному насильству.

У сфері реклами всі матеріали мають з повагою ставитися до гідності жінок і їхнього права на створення образу, який не є стереотипним чи дискримінаційним, незалежно від того, у яких комунікаційних медіа, приватних чи публічних, оприлюднюються такі матеріали. Змінено правила щодо правових заходів, пов'язаних з вилученням або виправленням рекламних матеріалів. Відтепер такі заходи можуть ініціювати установи й асоціації, що працюють у сфері забезпечення рівності чоловіків і жінок.

У сфері охорони здоров'я передбачено нові заходи раннього виявлення та надання допомоги постраждалим з дотриманням спеціальних протоколів у разі, якщо акти агресії є наслідком гендерного насильства, про що необхідно повідомляти у відповідні суди з метою прискорення судових проваджень. При Міжтериторіальній раді Національної служби охорони здоров'я створено спеціальну Комісію, до обов'язків якої входить консультування з питань передбачених цим Законом заходів у сфері охорони здоров'я, їхня координація та оцінювання.

Глава II стосується прав жінок, що постраждали від насильства. Текст Глави I гарантує їм право на інформацію та комплексну соціальну допомогу через постійні служби невідкладної допомоги, які пропонують спеціалізовану допомогу, що надається мультидисциплінарними професійними командами. Для того, щоб допомогти у створенні цих служб, буде створено Фонд, з якого автономні спільноти зможуть отримувати кошти відповідно до об'єктивних критеріїв, що будуть визначені на відповідній галузевій конференції.

Постраждалі також матимуть право на безкоштовну правову допомогу, щоб навіть ті, хто не має достатньо фінансових засобів для участі в судовому процесі, могли скористатися послугами адвоката під час усіх проваджень і процедур, пов'язаних з гендерним насильством, учасниками яких вони є, і могли покласти на свого консультанта у розв'язанні всіх процедурних питань. Це право поширюється на осіб, які зазнали шкоди в разі смерті постраждалої особи.

У сфері працевлаштування також запроваджено заходи захисту, передбачені змінами, внесеними в Королівський законодавчий декрет 1/1995 від 24 березня, яким затверджено зведений текст Закону про Трудовий кодекс, що дозволяє постраждалим від гендерного насильства брати відгул на роботі, заохочує сприяти їхній географічній мобільності, тимчасово призупиняти працевлаштування зі збереженням посади, а також припиняти дію трудових договорів.

Змінами до відповідних розділів Закону про реформу державної служби 30/1984 від 2 серпня передбачено аналогічні заходи підтримки для державних службовців, котрі зазнають тих видів насильства, яких стосується цей документ.

Заходи економічної підтримки запроваджено змінами, внесеними до Королівського законодавчого декрету 1/1994 від 20 червня, яким затверджено зведений текст Закону про загальне соціальне забезпечення, зокрема право осіб, що постраждали від гендерного насильства, юридично вважатися безробітними, коли вони добровільно припиняють або призупиняють дію трудового договору.

Для постраждалих від гендерного насильства, що не мають достатніх коштів, передбачена спеціальна допомога, якщо вважається що з огляду на свій вік, загальну відсутність спеціальних навичок і соціальні обставини вони не зможуть значно поліпшити свою ситуацію з працевлаштуванням. У таких випадках постраждалі можуть взяти участь у цільовій програмі професійної інтеграції. Ця допомога, розмір якої залежить від віку та сімейних обов'язків жертви, призначена в основному для забезпечення мінімального прожиткового мінімуму постраждалої особи, необхідного для життя, щоб постраждалі могли жити незалежно від своїх кривдників. Така підтримка має бути сумісною із заходами, передбаченими Законом 35/1995 від 11 грудня про заходи допомоги та підтримки постраждалим від насильницьких злочинів і злочинів проти статевої свободи.

Глава III стосується інституційного захисту й передбачає створення двох адміністративних органів. По-перше, Спеціальної урядової делегації з питань насильства стосовно жінок при Міністерстві зайнятості та соціальних справ, до функцій якого належатиме складання проекту державної політики з питань насильства стосовно жінок, а також координування та сприяння проведенню всіх заходів, що вживаються в цьому напрямку, з обов'язковим включенням заходів, спрямованих на гарантування прав жінок. По-друге, Державної обсерваторії з питань протидії насильству стосовно жінок, колегіального органу при Міністерстві зайнятості та соціальних справ, до основних функцій якого належатиме виконання ролі аналітичного центру вивчення стану й розвитку проблеми насильства стосовно жінок, а також надання рекомендацій і співпраця з Делегацією під час складання пропозицій і заходів, спрямованих на усунення цього виду насильства.

Глава IV вводить норми кримінального права, що створюють особливу категорію тяжких посягань, які підлягають посиленому покаранню, коли шкода завдається дружині або колишній дружині обвинуваченого, або жінці, з якою він перебуває або перебував у аналогічних емоційних стосунках, незалежно від того, чи проживає вона з ним разом, чи ні. Незначні випадки примусу або погроз щодо таких жінок також розглядаються як правопорушення, за які передбачено покарання.

У цьому випадку наміром є забезпечення чіткої реакції на потреби всіх громадян, жінок й особливо тих, хто постраждав від цих видів агресії, шляхом рішучого віднесення таких правопорушень до категорії особливих кримінальних правопорушень.

Глава V визначає засоби судового захисту, які мають надаватися постраждалим від гендерного насильства в сім'ї, щоб забезпечити належне й ефективне врегулювання їхнього правового, сімейного й соціального становища.

З правової точки зору, це складне явище, яке потребує комплексного підходу, котрий охоплюватиме всі його аспекти від процесуальних і матеріальних норм до положень про допомогу постраждалим. Забезпечити досягнення цього можна тільки через конкретний законодавчий документ.

Закон, спрямований на запобігання та усунення насильства стосовно жінок, має встановлювати процесуальні норми, які дозволять проводити судові розгляди за прискореною спрощеною процедурою, як передбачено Законом 27/2003 від 31 липня. У кримінальній та цивільній сферах вони повинні поєднуватися із заходами захисту жінок та їхніх дітей, а також із тимчасовими заходами невідкладного примусового виконання рішень.

Поточні нормативні акти в цивільній, кримінальній, адміністративній сфері, сфері реклами та зайнятості мають у цьому плані серйозні недоліки, насамперед через те, що питання гендерного насильства ще не зіткнулося з глобальною міждисциплінарною реакцією. З точки зору кримінального права, цей засіб не повинен призводити до нової шкоди, завданої жінці.

Щодо судових засобів, які мають забезпечувати належне й ефективне врегулювання правового, сімейного й соціального становища жінок, які постраждали від домашнього насильства, сформульовано таке положення: дотримуючись традиційної практики судів Іспанії, обрана формула передбачає виокремлення спеціалізації в системі кримінальних слідчих суддів і створення спеціальних судів у справах про насильство стосовно жінок, замість створення нової юрисдикційної системи чи надання суддям цивільних судів повноважень розглядати справи в контексті кримінального права. Такі нові суди розглядатимуть і у відповідних випадках ухвалюватимуть рішення в кримінальних справах, пов'язаних з насильством стосовно жінок, а також пов'язаних з ними цивільних справах, щоб забезпечити розгляд обох справ у першій інстанції тим самим судом. Таким чином забезпечуватиметься посередництво, яке гарантуватиме дотримання належної судової процедури у зв'язку з основоположними правами потенційного правопорушника без створення перешкод для передбачених цим Законом можливостей якнайшвидшого надання постраждалим повного й ефективного захисту, а також засобів для уникнення повторного насильства чи посилення його тяжкості.

Щодо прямого регулювання заходів захисту, які може застосувати суддя у справах про насильство стосовно жінок, було вирішено чітко їх визначити, оскільки вони не входять до переліку запобіжних заходів, визначеного в Законі про кримінальне судочинство, який регулює лише застосування рішення про позбавлення прав і судової заборони за правопорушення, передбачені статтею 57 Кримінального кодексу (стаття 544 *bis* Закону про кримінальне судочинство, введеного в дію Органічним законом 14/1999). Також було вирішено, що запобіжні заходи можуть залишатися чинними лише до завершення процесу. Однак було додано пункт, яким передбачено, що будь-які з цих заходів захисту можуть застосовуватися як заходи гарантування безпеки із самого початку або під час виконання рішення, завдяки чому розширюється перелік, наведений у статті 105 Кримінального кодексу (введеного в дію Органічним

законом 11/1999), а судді можуть забезпечувати захист постраждалих і після завершення судового розгляду.

Інші нормативні акти, що впливають на роботу прокуратури, передбачаються створення посади прокурора у справах про гендерне насильство, якому доручається здійснення нагляду й координації діяльності прокуратури в цьому напрямку, а також аналогічного відділу у прокураторах регіональних високих судів і районних судів, за якими також мають бути закріплені спеціалізовані прокурори. Такі прокурори займатимуться кримінальними провадженнями щодо дій, які є правопорушеннями, що належать до юрисдикції судів у справах про насильство стосовно жінок, а також зможуть брати участь у цивільних розглядах, що стосуються визнання шлюбу недійсним, окремого проживання та розлучення, або слуханнях щодо опіки над неповнолітніми дітьми в разі підозрюваного вчинення насильства стосовно дружини або дітей.

Додаткові положення Закону представляють собою далекосяжну реформу судової системи, спрямовану на адаптацію чинного законодавства до нових рамок, встановлених його текстом. З метою гармонізації існуючих правил і забезпечення координаційного зв'язку між правовими текстами, частина цієї комплексної реформи вводиться в дію шляхом внесення змін до чинних нормативно-правових актів. Таким чином, додаткові положення впроваджують заходи, передбачені в його статтях, але вписуючи їх безпосередньо в чинне законодавство про освіту, рекламу, зайнятість, соціальне забезпечення та державну службу; так само ці положення приділяють особливу увагу визнанню пенсійних прав і відрахувань до Фонду, передбаченого Законом для сприяння наданню комплексної соціальної допомоги постраждалим від гендерного насильства.

Перехідні положення передбачають, що після набрання цим Законом чинності він застосовуватиметься до судових проваджень, не порушуючи юрисдикцію судів.

Наостанок низка прикінцевих положень надає повноваження для нормативного введення в дію викладених у ньому принципів.

ВСТУПНА ГЛАВА

Стаття 1. *Мета цього Закону*

1. Метою цього Закону є боротьба з насильством, що здійснюється щодо жінок їхніми теперішніми або колишніми чоловіками або чоловіками, з якими вони підтримують або підтримували аналогічні емоційні стосунки, за умови спільного проживання або без нього, як вираз дискримінації, ситуації нерівності та владних відносин, що існують між статями.
2. Цей Закон визначає комплексні заходи захисту, метою яких є запобігання насильству, його усунення і покарання за його вчинення, а також надання допомоги постраждалим.

3. Гендерне насильство, про яке йдеться у цьому Законі, охоплює всі акти фізичного та психологічного насильства, включно з правопорушеннями проти статевої свободи, погрозами, примушуванням і безпідставним позбавленням волі.

Стаття 2. Керівні принципи

Цей Закон розгортає низку комплексних заходів для досягнення таких цілей:

- a) Посилити превентивну обізнаність громадян шляхом надання органам державної влади ефективних інструментів для досягнення цієї мети у сфері освіти, соціальних послуг, охорони здоров'я, реклами та медіа.
- b) Визначити права жінок, що постраждали від гендерного насильства, і передбачити можливість їхнього здійснення через органи державної влади з метою надання їм швидкого, прозорого й ефективного доступу до наданих послуг.
- c) Вдосконалити процес надання інформації, допомоги, підтримки в кризових ситуаціях та комплексних послуг для відновлення принаймні на рівні мінімальних стандартів, передбачених цілями цього Закону, і створити систему ефективної координації наявних послуг на регіональному й муніципальному рівнях.
- d) Гарантувати умови працевлаштування у приватному й державному секторах, які узгоджують договірні вимоги з обставинами працівників чи державних службовців, що постраждали від гендерного насильства.
- e) Гарантувати економічні права жінок, що постраждали від гендерного насильства, щоб посприяти їхній соціальній інтеграції.
- f) Створити комплексну систему інституційного захисту, за допомогою якої Генеральна державна адміністрація через Спеціальну урядову делегацію з питань насильства стосовно жінок спільно з Державною обсерваторією з питань протидії насильству стосовно жінок сприятиме впровадженню державної політики, спрямованої на забезпечення засобів захисту для постраждалих від гендерного насильства.
- g) Зміцнити чинну кримінальну і процесуальну нормативну базу для забезпечення надання судами постраждалим від гендерного насильства повного захисту.
- h) Координувати використання низки ресурсів та інструментів, розгорнутих різними органами державної влади, щоб максимізувати запобігання випадкам гендерного насильства, а в разі його вчинення забезпечити застосування належного покарання для кривдників.
- i) Сприяти співпраці й залученню організацій громадянського суспільства, асоціацій та інших організацій, що працюють у сфері боротьби з гендерним насильством.
- j) Заохочувати спеціалізацію професійних груп, що надають постраждалим інформацію, допомогу й захист.

- к) Підтримувати принцип всеохопного застосування, щоб враховувати конкретні потреби й запити всіх жінок, що постраждали від гендерного насильства.

ГЛАВА I

Заходи інформування та втручання спрямовані на сферу, запобігання та виявлення

Стаття 3. Плани інформування

Негайно після набрання чинності цим Законом та виділення відповідних бюджетних коштів Уряд має розпочати реалізацію Національного плану підвищення обізнаності та запобігання насильству щодо жінок, який має містити принаймні такі завдання:

Представити суспільству нову шкалу цінностей, в основі якої лежить повага до основоположних прав і свобод та рівності чоловіків і жінок, а також толерантне ставлення та свобода як частини демократичних принципів співіснування, що розглядаються в контексті ґендерних відносин.

Орієнтуватися як на чоловіків, так і на жінок, застосовуючи платформу міжкультурної роботи на рівні громади.

Передбачати програму комплексної додаткової підготовки та перепідготовки для фахівців, що займаються веденням випадків гендерного насильства.

Контролюватися універсальною Комісією, яка має бути створена протягом максимум одного місяця, до складу якої повинні входити постраждалі особи, установи, фахівці та люди з визнаною репутацією завдяки роботі в цій сфері.

1. Органи державної влади також у межах своїх повноважень сприяють проведенню конкретних інформаційно-просвітницьких кампаній, спрямованих на боротьбу з гендерним насильством.
2. Інформаційно-просвітницькі кампанії з боротьби проти цієї форми насильства проводяться таким чином, щоб забезпечувати повний доступ до всіх заходів для осіб з інвалідністю.

РОЗДІЛ I

Освіта

Стаття 4. *Принципи та цінності системи освіти*

1. Однією з цілей іспанської системи освіти є викладання поваги до основних прав і свобод та рівності чоловіків і жінок, а також виховання толерантності та свободи в рамках демократичних принципів мирного співіснування.

Відповідно, до якісних орієнтирів іспанської системи освіти належать усунення перешкод на шляху до повної рівності чоловіків і жінок та навчання способів запобігання конфліктам або їхнього мирного врегулювання.

2. Дошкільна освіта спрямована на формування навичок врегулювання конфліктів з раннього віку.
3. Початкова освіта допомагає учням розвивати навички мирного врегулювання конфліктів і розуміти й захищати рівність статей.
4. Обов'язкова середня освіта допомагає учням розвивати спроможність підтримувати мирні взаємини з іншими й розуміти, цінувати та захищати принцип рівних можливостей для чоловіків і жінок.
5. Вища середня освіта та професійно-технічна освіта розвивають в учнів спроможність закріпити свою індивідуальну, соціальну й моральну зрілість, щоб діяти відповідально й незалежно, а також аналізувати й критикувати гендерну нерівність і сприяти досягненню реальної, ефективної рівності чоловіків і жінок.
6. Освіта для дорослих спрямована на розвиток навичок мирного врегулювання конфліктів і сприяння виявленню поваги до гідності кожної особи й рівності чоловіків і жінок.
7. Університети запроваджують і заохочують вивчення та дослідження питання гендерної рівності в межах усіх видів академічної діяльності й навчання.

Стаття 5. *Негайне зарахування до школи в разі гендерного насильства*

Компетентні органи забезпечують негайне зарахування до школи дітей, змушених змінити місце проживання у зв'язку з випадками гендерного насильства.

Стаття 6. *Сприяння рівності.*

Для сприяння ефективному досягненню рівності чоловіків і жінок органи управління у сфері освіти забезпечують усунення сексистських, дискримінаційних стереотипів з усіх навчальних матеріалів, які мають виховувати цінності рівності статей.

Стаття 7. *Вступний інструктаж і постійне підвищення кваліфікації педагогічного персоналу*

Органи управління освітою вживають усіх необхідних заходів для забезпечення того, щоб вступні та поточні курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників включали спеціальну підготовку з питань рівності, щоб вони були забезпечені знаннями та методами, необхідними для здійснення наступних дій:

- a) Виховання поваги до основних прав і свобод та рівності чоловіків і жінок, а також толерантності та свободи в рамках демократичного принципу співіснування.
- b) Навчання з питань запобігання конфліктам та мирному вирішенню конфліктів у всіх сферах особистого, сімейного та суспільного життя.
- c) Раннє виявлення насильства в сім'ї, особливо спрямованого на жінок і дітей.
- d) Розвиток установок, що сприяють реалізації рівних прав та обов'язків чоловіків і жінок у громадській та приватній сферах, а також розподілу домашніх обов'язків між обома статями.

Стаття 8. Участь у шкільних радах

Необхідно вжити заходів для забезпечення роботи шкільних рад на освітніх ініціативах, які заохочують досягнення реальної та ефективної рівності чоловіків і жінок. З цією метою до складу Національної шкільної ради входять представники Інституту з питань жінок та організацій, що захищають інтереси жінок і працюють на території країни.

Стаття 9. Обов'язки служби інспекції освіти

Служба інспекції освіти здійснює нагляд за дотриманням і застосуванням принципів та цінностей, викладених у цій главі про систему освіти, метою яких є сприяння досягненню реальної рівності чоловіків і жінок.

РОЗДІЛ II

Реклама та комунікаційні медіа

Стаття 10. Незаконна реклама

Згідно із Загальним законом про рекламу 34/1988 від 11 листопада рекламні матеріали, у яких образи жінок використовуються принизливим чи дискримінаційним чином, вважаються незаконними.

Стаття 11.

Державний орган, до повноважень якого належить забезпечення дотримання аудіовізуальними медіа їхніх обов'язків, вживає всіх необхідних заходів для забезпечення зображення жінок відповідно до конституційних принципів і цінностей без обмеження будь-яких заходів, які можуть застосовуватися іншими органами.

Стаття 12. Повноваження застосовувати відкликання або виправлення

Спеціальна урядова делегація з питань насильства щодо жінок, Інститут з питань жінок або еквівалентний орган у кожній автономній громаді, прокуратура та асоціації, єдиною метою яких є захист інтересів жінок, уповноважені звертатися до судів із заявами про вилучення рекламних матеріалів, визнаних незаконними через використання образу жінок у принизливій формі, відповідно до положень Загального закону про рекламу 34/1988 від 11 листопада.

Стаття 13. *Комунікаційні медіа*

1. Органи державної забезпечують неухильне дотримання чинного законодавства в частині захисту та забезпечення основоположних прав, приділяючи особливу увагу викоріненню в засобах масової інформації практик, які ставить жінок у нерівне становище.
2. Органи державної влади сприятимуть укладанню угод про саморегулювання з ефективним превентивним контролем та механізмами позасудового вирішення конфліктів, сприяючи таким чином дотриманню рекламного законодавства.

Стаття 14.

Комунікаційні медіа працюють над забезпеченням захисту й гарантування рівності статей, уникаючи дискримінації чоловіків і жінок.

Репортажі про насильство щодо жінок, в межах вимог журналістської об'єктивності, повинні робити все можливе для захисту прав людини, свободи та гідності жінок, які постраждали від гендерного насильства, та їхніх дітей. Зокрема, вони повинні з особливою обережністю ставитися до графічного оформлення таких матеріалів.

РОЗДІЛ III

Охорона здоров'я

Стаття 15. *Інформування та підготовка*

1. Органи охорони здоров'я через Міжтериторіальну раду Національної системи охорони здоров'я повинні заохочувати та сприяти діям серед медичних працівників щодо раннього виявлення гендерного насильства та використовувати всі необхідні засоби для підвищення внеску сектору охорони здоров'я в боротьбу з цим видом насильства.
2. Зокрема, мають бути організовані програми підвищення обізнаності та постійного навчання для медичних працівників з метою полегшення та вдосконалення раннього виявлення, надання допомоги та відновлення жінок, які зазнали гендерного насильства.
3. Компетентні освітні органи повинні забезпечити включення в освітні програми курсів для соціальних та медичних працівників змісту, що дозволяє їм запобігати і виявляти гендерне насильство на ранніх

стадіях, надавати допомогу постраждалим та забезпечувати підтримку.

4. Національні плани охорони здоров'я повинні включати розділ щодо запобігання та комплексного реагування на випадки гендерного насильства.

Стаття 16. Міжтериторіальна рада Національної служби охорони здоров'я

Протягом року після набуття чинності цього Закону Міжтериторіальна рада Національної служби охорони здоров'я створить Комісію з протидії гендерному насильству. Ця Комісія надаватиме технічну підтримку та рекомендації щодо реалізації запланованих ініціатив, а також оцінюватиме та пропонуватиме необхідні заходи для застосування протоколу медичної служби, а також інші заходи, які можуть сприяти ліквідації гендерного насильства у сфері охорони здоров'я.

До складу Комісії з протидії гендерному насильству Міжтериторіальної ради Національної служби охорони здоров'я увійдуть представники автономних громад, що мають повноваження у цій сфері. Обсерваторія з питань протидії насильству стосовно жінок і Пленум Міжтериторіальної ради.

ГЛАВА II

Права жінок, що постраждали від гендерного насильства

РОЗДІЛ I

Право на інформацію, комплексну соціальну допомогу й безкоштовну юридичну консультацію

Стаття 17. Гарантування прав постраждалих

1. Усім жінкам, що постраждали від гендерного насильства, незалежно від їхнього походження, віросповідання чи інших особистих або соціальних обставин чи характеристики, гарантуються визнані цим Законом права.
2. Передбачене цією главою надання інформації, комплексної соціальної допомоги та юридичної допомоги постраждалим від гендерного насильства допомагає забезпечити реальну й ефективну реалізацію ними своїх конституційних прав на фізичну й моральну недоторканність, свободу, безпеку, рівність і відсутність дискримінації за ознакою статі.

Стаття 18. Право на інформацію

1. Жінки, що постраждали від гендерного насильства, мають право на отримання вичерпної інформації та консультації відповідно до їхніх індивідуальних обставин через служби, агентства й офіси, робота яких забезпечується органами державної влади. Така інформація стосується передбачених цим Законом заходів забезпечення їхнього захисту й безпеки, прав і допомоги, що їм

надається, а також докладних відомостей про місце надання допомоги, підтримку в кризових ситуаціях та комплексні послуги для відновлення.

2. Вживатимуться всі необхідні заходи для забезпечення жінкам з інвалідністю, які постраждали від насильства, повного доступу до інформації про їхні права та ресурси, що є в їхньому розпорядженні. Така інформація надається у форматі, доступному та зрозумілому для людей з інвалідністю, наприклад, мовою жестів або іншими способами чи варіантами спілкування, включаючи альтернативні або допоміжні системи.
3. Аналогічним чином запроваджуються засоби, за допомогою яких забезпечується можливість ефективної реалізації прав жінок, що постраждали від гендерного насильства, але у зв'язку з особистими та/або соціальними обставинами не можуть отримати доступ до інформації.

Стаття 19. *Право на комплексну соціальну допомогу*

1. Жінки, що постраждали від гендерного насильства, мають право на допомогу, підтримки в кризових ситуаціях, притулок і комплексні послуги для відновлення. Організація надання таких послуг автономними громадами й місцевими органами влади втілює принципи цілодобової уваги, невідкладних дій, спеціалізованої допомоги та професійної багатoproфільності.
2. Багатoproфільна допомога охоплює такі аспекти:
 - a) надання постраждалим інформації;
 - b) психологічна підтримка;
 - c) соціальна допомога;
 - d) моніторинг скарг жінок на порушення їхніх прав;
 - e) освітня підтримка сімей;
 - f) превентивне виховання цінностей рівності, що сприяє особистісному розвитку й розвитку навичок ненасильницького врегулювання конфліктів;
 - g) підтримка навчання працівників та їхнє введення на посаду.
3. Послуги повинні бути організовані таким чином, щоб забезпечити ефективність їх надання за рахунок спеціалізації персоналу та можливості отримання послуг за принципом «єдиного вікна».
4. Такі служби діятимуть у координації між собою та у співпраці з поліцією, суддями у справах про насильство щодо жінок, службами охорони здоров'я та установами, відповідальними за надання жертвам правової допомоги, у відповідній географічній зоні. Вони також можуть звертатися до судді з проханням про вжиття будь-яких надзвичайних заходів, які вони вважають необхідними.
5. Неповнолітні особи, щодо яких постраждала особа має батьківські права, здійснює опіку або виховання, також мають право на отримання комплексної соціальної допомоги в цих службах. Відділи соціальних служб повинні мати персонал, який має кваліфікацію для роботи з неповнолітніми, з метою запобігання або уникнення ситуацій, які можуть завдати психічної або фізичної шкоди

неповнолітнім, які проживають у сім'ї, де має місце ґендерне насильство.

6. Інструменти та процедури співпраці між Генеральною державною адміністрацією та Автономними Співтовариствами з питань, що регулюються цією Угодою, включають зобов'язання Генеральної державної адміністрації надавати фінансування, призначене для надання цих послуг.
7. У формулюванні й оцінюванні програм і заходів беруть участь органи з питань рівності, які також надають рекомендації щодо їхнього вдосконалення.

Стаття 20. *Правова допомога*

1. Жінки, які постраждали від ґендерного насильства і довели, що не мають достатніх коштів для ініціювання судового позову, відповідно до Закону 1/1996 від 10 січня «Про безоплатну правову допомогу», мають право на безкоштовний захист і представництво адвокатом або судовим представником у всіх адміністративних процесах і провадженнях, які прямо чи опосередковано впливають з пережитого насильства. У таких випадках захист жертви здійснюється одним адвокатом. Це право поширюється на правонаступників у разі смерті жертви. У будь-якому випадку, всім жертвам ґендерного насильства, які звернулися з відповідним проханням, гарантується негайне надання безкоштовних спеціалізованих юридичних послуг, незважаючи на те, що якщо їм згодом буде відмовлено в праві на безкоштовну правову допомогу, вони повинні сплатити адвокату, який з'явився, гонорар, що відповідає його чи її втручанням.
2. У будь-якому разі надання послуг юридичного представника та консультанта постраждалим від ґендерного насильства передбачене Законом 1/1996 від 10 січня про безкоштовну правову допомогу.
3. Асоціації адвокатів вимагають проходження майбутніми черговими адвокатами спеціалізованих курсів, які охоплюють спеціальну підготовку, котра допомагає їм ефективно здійснювати професійний захист постраждалих від ґендерного насильства в суді.
4. Асоціації адвокатів також вживають необхідних заходів для забезпечення можливості екстреного призначення чергового адвоката у провадженнях щодо ґендерного насильства.

РОЗДІЛ II

Права у сфері зайнятості та соціального захисту

Стаття 21. Права у сфері зайнятості та соціального захисту

1. Працівниці, що постраждали від гендерного насильства, мають право на скорочення або реорганізацію робочого часу, географічну мобільність, зміну робочого місяця, призупинення працевлаштування зі збереженням посади та припинення дії трудового договору згідно з положеннями Трудового кодексу.
2. Призупинення або розірвання трудового договору, як зазначено вище, тягне за собою правову ситуацію безробіття на умовах, передбачених Законом про соціальне забезпечення. Період призупинення трудових відносин вважається періодом сплати страхових внесків для цілей виплати допомоги по безробіттю та допомоги по соціальному страхуванню.
3. Компанії, які укладають тимчасові договори постачання для заміщення працівниць, що постраждали від гендерного насильства і призупинили своє працевлаштування, скористалися правом на географічну мобільність або змінили місце роботи, мають право на 100 % відшкодування соціальних страхових внесків роботодавця в межах звичайних зобов'язань за період, на який призупиняється працевлаштування зазначених працівниць, або на шість місяців у разі використання ними права на географічну мобільність чи зміни робочого місця. Якщо такі працівниці повертаються на свої посади, вони отримують ті самі умови, які існували до моменту призупинення їхніх договорів.
4. Відсутність на робочому місці або запізнення, спричинені фізичними або психологічними наслідками гендерного насильства, вважаються виправданими, якщо це є висновком відповідної соціальної служби або відділу охорони здоров'я (залежно від ситуації), хоча працівниці слід якомога швидше повідомити роботодавця про відсутність.
5. Самозайняті особи, які постраждали від гендерного насильства і припинили роботу в інтересах захисту або для реалізації свого права на комплексну соціальну допомогу, звільняються від сплати внесків на соціальне страхування на шість місяців, однак цей період зараховується в повному обсязі до майбутніх виплат по соціальному страхуванню. Вони також отримують таку саму допомогу, як якщо б вони працювали.

Для цілей попереднього пункту застосовна база внеску дорівнює середній величині баз внесків, сплачених протягом шести місяців, що передували призупинення платіжних зобов'язань.

Стаття 22. Спеціальна програма працевлаштування

У межах Плану дій щодо зайнятості Королівства Іспанія запроваджується спеціальна програма допомоги постраждалим від гендерного насильства, які шукають роботу.

Ця програма передбачає заходи, які допомагають почати нову діяльність як самозайняті особи.

Стаття 23. *Офіційна документація випадків гендерного насильства стосовно працівниць*

Випадки насильства, на підставі яких виникають передбачені цією главою права, офіційно документуються шляхом оформлення охоронного наказу на ім'я постраждалої особи. У виняткових випадках достатнім засобом документування до моменту оформлення охоронного наказу є звіт органів прокуратури, у якому повідомлено про існування доказів того, що заявниця постраждала від гендерного насильства.

РОЗДІЛ II

Права державних службовців

Стаття 24. *Опис прав*

Державні службовиці, що постраждали від гендерного насильства, мають право на скорочення або реорганізацію робочого часу, географічну мобільність, зміну робочого місяця і відпустку згідно з положеннями законодавства, що регулює діяльність державного сектора.

Стаття 25. *Обґрунтування відсутності*

Повна або часткова відсутність на роботі, спричинена фізичними або психологічними наслідками гендерного насильства, якого зазнала державна службовиця, вважається виправданою відповідно до умов, визначених законодавством, що регулює діяльність державних органів у конкретному секторі.

Стаття 26. *Офіційна документація випадків гендерного насильства стосовно державних службовиць*

Випадки насильства, на підставі яких виникають права на географічну мобільність, зміну робочому місця, відпустку, скорочення або реорганізацію робочого часу, документуються згідно з вимогами статті 23.

РОЗДІЛ IV

Економічні права

Стаття 27. Соціальна допомога

1. Якщо дохід постраждалої від домашнього насильства щомісяця не перевищує 75 відсотків мінімальної міжпрофесійної заробітної плати, за винятком частини, що відповідає двом доплатам до заробітної плати, вона може отримати одноразову допомогу, якщо існує припущення, що її вік, відсутність загальних або спеціальних навичок та соціальні обставини особливо ускладняють її працевлаштування, а це означає, що вона не братиме участі в програмах професійної перепідготовки.
2. Розмір цієї допомоги дорівнює сумі виплат по безробіттю за шість місяців. Якщо особі, що постраждала від гендерного насильства, офіційно присвоєно категорію зі ступенем інвалідності 33 % або більше, розмір допомоги дорівнює сумі виплат по безробіттю за 12 місяців.
3. Ця допомога виплачується із загального державного бюджету й призначається компетентним департаментом соціальних послуг. До заяви додається звіт Державної служби зайнятості, у якому підтверджено, що з причин, викладених у пункті 1 вище, працевлаштування постраждалої особи малоімовірне і її шанси підвищуються в разі участі у програмі працевлаштування.
Факт насильства, якого зазнала постраждала особа, документується згідно з вимогами, викладеними у статті 23 вище.
4. Якщо постраждала особа має сімейні обов'язки, розмір допомоги може дорівнювати сумі виплат за 18 місяців або 24 місяці, якщо їй або члену сім'ї, що проживає разом із нею, офіційно присвоєно категорію зі ступенем інвалідності 33 % або більше, згідно з вимогами, встановленими в положеннях про виконання цього Закону.
5. Така допомога відповідає передбаченій Законом 35/1995 від 11 грудня про заходи допомоги та підтримки постраждалим від насильницьких злочинів і злочинів проти статевої свободи.

Стаття 28. Доступне житло та місця проживання для людей похилого віку

Жінки, що постраждали від гендерного насильства, вважаються пріоритетними групами для надання пільгового житла та місць проживання для людей похилого віку згідно з положеннями відповідного законодавства.

ГЛАВА III

Інституційний захист

Стаття 29. Спеціальна урядова делегація з питань насильства стосовно жінок

1. Спеціальна урядова делегація з питань насильства стосовно жінок, створена при Міністерстві зайнятості та соціальних справ, розробляє державну політику з питань гендерного насильства, яку має впроваджувати уряд, а також координує та просуває всі заходи, що вживаються в цьому напрямку, працюючи у співпраці та координації з компетентними органами влади.
2. Голова Спеціальної урядової делегації з питань насильства стосовно жінок уповноважений брати участь у судових розглядах з метою захисту прав та інтересів, закріплених цим Законом, співпрацюючи й узгоджуючи свою діяльність з компетентними органами.
3. Ранг і конкретні функції голови Спеціальної урядової делегації з питань насильства стосовно жінок закріплено на нормативному рівні.

Стаття 30. Державна обсерваторія з питань протидії насильству стосовно жінок

1. Державна обсерваторія з питань протидії насильству стосовно жінок заснована як колегіальний орган при Міністерстві зайнятості та соціальних справ для надання консультацій і здійснення аналізу щодо питань гендерного насильства, а також забезпечення інституційної співпраці, підготовки звітів, досліджень і пропозицій щодо заходів у цій сфері. У таких звітах, дослідженнях і пропозиціях особлива увага приділяється жінкам, які піддаються найбільшому ризику постраждати від гендерного насильства або мають найбільші труднощі з доступом до послуг. У будь-якому випадку, дані, що містяться в цих звітах, дослідженнях та пропозиціях, повинні бути представлені з розбивкою за статтю.
2. Державна обсерваторія з питань протидії насильству стосовно жінок подає Уряду й автономним громадам щорічну доповідь про динаміку гендерного насильства відповідно до умов, викладених у статті 1 цього Закону, з аналізом типів скоєних злочинів та ефективності заходів, вжитих для захисту постраждалих від них. У доповіді також визначаються напрямки правової реформи для забезпечення того, щоб вжиті заходи на практиці надавали достатньо надійний захист постраждалим від гендерного насильства.
3. Її функції, режим роботи та склад визначаються на нормативному рівні з обов'язковим включенням представників автономних громад, місцевих органів влади, громадських організацій, асоціацій споживачів і користувачів та жіночих організацій національного рівня, а також найбільш репрезентативних роботодавців і профспілкових організацій.

Стаття 31. *Національні правоохоронні органи та органи безпеки*

1. Уряд повинен створити спеціальні підрозділи в національних правоохоронних органах та органах безпеки, що спеціалізуються на запобіганні ґендерному насильству та здійснюють нагляд за виконанням вжитих правових заходів.
2. З метою забезпечення максимальної ефективності заходів захисту Уряд вживатиме заходів для того, щоб місцеві органи поліції працювали разом з національними правоохоронними органами та органами безпеки в рамках існуючої співпраці для забезпечення належного виконання заходів, призначених судами, які цим Законом, статтею 544 bis Закону про кримінальне судочинство або статтею 57 Кримінального кодексу.
3. Національні правоохоронні органи та органи безпеки повинні керуватися у своїх діях Протоколом щодо дій національних правоохоронних органів та органів безпеки і координації з судами у сфері захисту від ґендерного та домашнього насильства.
4. Положення цієї статті застосовуються до автономних округів, у яких працюють підрозділи поліції, котрим доручено здійснення захисту громадян і майна та збереження закону й порядку на відповідних територіях згідно з передбаченим у їхніх регламентах, Органічному законі 2/1986 від 13 березня про правоохоронні органи та органи безпеки, а також у нормативних актах про охорону правопорядку, оскільки всі ці заходи спрямовані на досягнення спільної мети — забезпечення максимального захисту постраждалих осіб.

Стаття 32. *Плани співпраці*

1. Органи державної влади розроблять плани співпраці, які забезпечать організоване впровадження ініціатив із запобігання та переслідування ґендерного насильства та надання допомоги постраждалим від нього, до яких мають бути залучені органи охорони здоров'я, судові органи, національні правоохоронні органи та органи безпеки, відділи соціальних служб та організації, що займаються питаннями рівності.
2. Для реалізації цих планів складаються протоколи, процедури яких забезпечують глобальну, спільну діяльність різних органів і служб, а також гарантують належне подання доказів під час проваджень.
3. Органи влади з повноваженнями в галузі охорони здоров'я забезпечують застосування, регулярне оновлення та розповсюдження протоколів, якими визначаються єдині процедури для постачальників медичних послуг державного та приватного сектора, зокрема Протокол, затверджений Міжтериторіальною радою Національної служби охорони здоров'я.

Ці протоколи сприяють запобіганню ґендерному насильству й ранньому його виявленню, а також постійному наданню допомоги жінкам, що постраждали від нього або перебувають у зоні ризику.

Крім визначення процедур, яких необхідно дотримуватися, протоколи чітко передбачають перенаправлення в органи судової влади в разі наявності свідчень або обґрунтованої підозри, що

внаслідок агресії чи насильства особі було завдано фізичної або психологічної шкоди.

4. Під час виконання заходів, передбачених цим Законом, особлива увага надається становищу жінок, які через особисті та/або соціальні обставини більшою мірою ризикують постраждати від гендерного насильства або можуть зіткнутися з перешкодами для отримання послуг, передбачених цим Законом. Це визначення може поширюватися на жінок, що належать до національних меншин, мігранток і тих, що зазнають соціальної маргіналізації або мають інвалідність.

ГЛАВА IV

Захист згідно з кримінальним законодавством

Стаття 33. Відтермінування виконання покарання.

Пункт 2 розділу 1.6 статті 83 Кримінального кодексу в тексті Органічного закону 15/2003 викладено в такій редакції:

«У разі злочинів, пов'язаних з гендерно зумовленим насильством, суддя чи суд мають засновувати будь-яке відтермінування покарання на дотриманні зобов'язань, зазначених у положеннях 1, 2 та 5 цього розділу».

Стаття 34. Вчинення злочинів у період дії умовного вироку.

Розділ 3 статті 84 Кримінального кодексу в тексті Органічного закону 15/2003 викладено в такій редакції:

«Якщо умовний вирок передбачає позбавлення волі за злочини, пов'язані з гендерно зумовленим насильством, невиконання правопорушником зобов'язань, зазначених у положеннях 1, 2 та 5 розділу 1 статті, призводить до скасування відтермінування ув'язнення».

Стаття 35. Покарання, що застосовується замість позбавлення волі.

Пункт 3 розділу 1 статті 88 Кримінального кодексу в тексті Органічного закону 15/2003 викладено в такій редакції:

«Якщо правопорушника було засуджено за злочин, пов'язаний з гендерним насильством, покарання у виді позбавлення волі може бути замінено лише громадськими роботами. У таких випадках суддя або суд зобов'язує правопорушника виконувати обов'язки, передбачені правилами 1 і 2 частини першої статті 83 цього Кодексу, а також відвідувати спеціальні курси перевиховання та психологічної терапії».

Стаття 36. *Захист від тілесних ушкоджень.*

Статтю 148 Кримінального кодексу викладено у такій редакції:

«Тілесні ушкодження, зазначені в розділі 1 попередньої статті, караються позбавленням волі на строк від 2 (двох) до 5 (п'яти) років залежно від наслідків або створеного ризику:

1. Якщо агресія була пов'язана із застосуванням зброї, інструментів, предметів, засобів, методів або форм, які безпосередньо становили небезпеку для життя або фізичного і психічного здоров'я потерпілої сторони.
2. Якщо це були свідомі жорстокі чи зловмисні дії.
3. Якщо вік постраждалої особи становить менш як 12 років, або якщо постраждала особа недієздатна.
4. Якщо постраждала особа є або раніше була дружиною агресора чи перебувала в аналогічних емоційних взаєминах із ним, зі спільним проживанням або без нього.
5. Якщо постраждала особа була особливо вразливою людиною, яка живе з агресором.

Стаття 37. *Захист від насильства.*

Статтю 153 Кримінального кодексу викладено у такій редакції:

- «1. Особа, яка завдає іншій особі будь-яку психологічну шкоду або травму, не визначену як злочин у цьому Кодексі, будь-якими засобами або в будь-який спосіб, або б'є чи жорстоко поводить з іншою особою, якщо ця особа є або була її дружиною, або перебуває чи перебувала в аналогічних емоційних стосунках, зі спільним проживанням чи без нього, або є особливо вразливою особою, яка проживає разом з агресором, карається позбавленням волі на строк від шести місяців до одного року або громадськими роботами на строк від тридцяти одного до вісімдесяти днів і в будь-якому випадку позбавляється права мати або носити зброю на строк від одного року і одного дня до трьох років, а також, якщо суддя або суд вважає, що це відповідає інтересам неповнолітньої або недієздатної особи, позбавляється права здійснювати батьківські повноваження, опіку, піклування або прийомну сім'ю на строк до п'яти років.
2. Якщо потерпіла від злочину особа, зазначеного в попередньому абзаці, належить до осіб, перелічених у статті 173. 2, за винятком осіб, зазначених у попередній частині цієї статті, винний отримує

покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох місяців до одного року або громадських робіт на строк від тридцяти одного до вісімдесяти днів, і в будь-якому випадку буде позбавлений права володіти зброєю на строк від одного року до одного року, позбавляється права мати або носити зброю на строк від одного року і одного дня до трьох років, а також, якщо суддя або суд визнає, що це відповідає інтересам неповнолітньої або недієздатної особи, позбавляється права здійснювати батьківські права, опіку, піклування або прийомну опіку на строк від шести місяців до трьох років.

3. Покарання, передбачені в частинах 1 і 2, призначаються у верхній половині їх діапазону, якщо злочин було вчинено в присутності неповнолітніх або із застосуванням зброї, або в спільному житті, або в житті потерпілої особи, або всупереч вироку, передбаченому статтею 48 цього Кодексу, або всупереч запобіжному заходу чи заходам безпеки такого ж характеру.
4. Незважаючи на викладене в попередніх розділах, суддя або суд може призначити більш м'яке покарання, вказавши причини в рішенні, з урахуванням особистих обставин правопорушника чи на супутні злочину обставини».

Стаття 38. *Захист від погроз.*

До статті 171 Кримінального кодексу додано ці розділи за номерами 4, 5 та 6 у такій редакції:

«4. Той, хто висловлює незначні погрози на адресу особи, яка є або була його дружиною, або перебуває чи перебувала в аналогічних емоційних стосунках, зі спільним проживанням або без нього, має бути засуджена до позбавлення волі на строк від 6 (шести) місяців до 1 (одного) року або до громадських робіт на строк від 31 (тридцяти одного) до 80 (вісімдесяти) днів і у будь-якому випадку буде позбавлена права мати чи носити зброю на строк від 1 (одного) року й 1 (одного) дня до 3 (трьох) років і, якщо суддя чи суд вважатиме доцільним діяти в інтересах неповнолітньої чи недієздатної особи, — має бути позбавлена батьківських прав, прав на опіку, піклування чи виховання на строк до 5 (п'яти) років.

Таке саме покарання отримує кожен, хто висловлює незначні погрози на адресу іншої особи, особливо на адресу вразливої особи, яка живе разом з ним.

5. Будь-яка особа, яка висловлює незначні погрози на адресу будь-якої з осіб, про яких йдеться у статті 173.2, за винятком передбачених у попередньому розділі цієї статті, з застосуванням зброї чи інших небезпечних інструментів, засуджується до ув'язнення на строк від 3 (трьох) місяців до 1 (одного) року або до громадських робіт на строк від 31 (тридцяти одного) до 80 (вісімдесяти) днів і в будь-якому разі буде позбавлена права мати чи носити зброю на строк від 1 (одного) до 3 (трьох) років і, якщо суддя чи суд вважатиме доцільним діяти в інтересах неповнолітньої чи недієздатної особи, — має бути позбавлена батьківських прав,

прав на опіку, піклування чи виховання на строк від 6 (шести) місяців до 3 (трьох) років.

Покарання, передбачені в розділах 4 та 5, призначаються у верхній половині їхнього діапазону, якщо злочин було вчинено у присутності неповнолітніх осіб чи у спільному домі або вдома у постраждалої особи, чи з порушенням вироку, передбаченого статтею 48 Кодексу, або з порушенням попереднього чи забезпечувального заходу того самого характеру.

6. Попри викладене у попередніх розділах, суддя або суд може призначити більш м'яке покарання, зазначивши причини такого рішення у вироку, зважаючи на особисті обставини правопорушника чи на супутні злочину обставини».

Стаття 39. *Захист від примушування.*

Поточному змісту статті 172 Кримінального кодексу присвоєно номер 1, та додано розділ 2 у такій редакції:

«2. Будь-яка особа, яка застосовує незначне примушування стосовно іншої особи, яка є чи була дружиною такої особи або перебуває(-ла) в аналогічних емоційних взаєминах з такою особою, зі спільним проживанням або без нього, має бути засуджена до позбавлення волі на строк від 6 (шести) місяців до 1 (одного) року або до громадських робіт на строк від 31 (тридцяти одного) до 80 (вісімдесяти) днів і у будь-якому випадку буде позбавлена права мати чи носити зброю на строк від 1 (одного) року й 1 (одного) дня до 3 (трьох) років і, якщо суддя чи суд вважатиме доцільним діяти в інтересах неповнолітньої чи недієздатної особи, — має бути позбавлена батьківських прав, прав на опіку, піклування чи виховання на строк до 5 (п'яти) років.

Таке саме покарання отримує кожен, хто застосовує примус до іншої особи, особливо до вразливої особи, яка живе разом з ним.

Покарання, передбачені в розділах 4 та 5, призначаються у верхній половині їхнього діапазону, якщо злочин було вчинено у присутності неповнолітніх осіб чи у спільному домі або вдома у постраждалої особи, чи з порушенням вироку, передбаченого статтею 48 Кодексу, або з порушенням попереднього чи забезпечувального заходу того самого характеру.

Попри викладене у попередніх розділах, суддя або суд може призначити більш м'яке покарання, зазначивши причини такого рішення у вироку, зважаючи на особисті обставини правопорушника чи на супутні злочину обставини».

Стаття 40. *Порушення вироку.*

Статтю 468 Кримінального кодексу викладено у такій редакції:

«1. Ті, хто порушує винесений їм вирок, забезпечувальний захід, вирок у вигляді ув'язнення, тимчасовий запобіжний захід, вирок у вигляді видворення чи тримання під вартою, позбавляються волі на строк від 6 (шести) місяців до 1 (одного) року, якщо їх було засуджено до позбавлення волі, та грошовий штраф на строк від

12 (дванадцяти) до 24 (двадцяти чотирьох) місяців у всіх інших випадках.

2. У будь-якому разі особа, яка порушила вирок, передбачений статтею 48 цього Кодексу, або аналогічний запобіжний чи забезпечувальний захід, призначений у межах кримінального провадження, в якому постраждалою є одна з осіб, про яких ідеться у статті 173.2, буде засуджена до ув'язнення строком від 6 (шести) місяців до 1 (одного) року».

Стаття 41. *Захист від незначних зловживань*

Статтю 620 Кримінального кодексу викладено у такій редакції:

«Покарання у вигляді штрафу на строк від 10 (десяти) до 20 (двадцяти) буде накладено на:

1. Особу, яка вчиняє незначні погрози щодо іншої особи з використанням зброї чи небезпечних інструментів або вчиняє з такою особою бійку з інших причин, окрім випадків обґрунтовано необхідної оборони, якщо це діяння не становить кримінальне правопорушення.

2. Особу, яка застосовує незначні погрози, примус, заподіює незначну шкоду чи неналежно поводить з іншими особами, якщо це діяння не становить кримінальне правопорушення.

Діяння, що описані в пунктах 1 та 2 вище, передбачають судове переслідування за них лише у тому випадку, якщо звинувачення висунуто постраждалою особою чи її законним представником.

У випадках, описаних у пункті 2 цієї статті, якщо постраждалою є одна з осіб, зазначених у статті 173.2, вироком є безперервне спостереження протягом 4–8 (чотирьох – восьми) днів за адресою, відмінною від адреси постраждалої особи, чи громадські роботи тривалістю від 5 (п'яти) до 10 (десяти) днів. У цих випадках відпадає потреба висувати звинувачення, про які йдеться у попередньому пункті цієї статті, за винятком вимог про відшкодування збитків».

Стаття 42. *Адміністрація пенітенціарних установ.*

1. Адміністрація пенітенціарних установ має розробити спеціальні програми для ув'язнених осіб, яких було засуджено за злочини, пов'язані з гендерно зумовленим насильством.
2. Наглядові комісії мають брати до уваги задовільне виконання таких програм під час розв'язання ними питань режиму, звільнення та умовного звільнення щодо ув'язнених осіб, про який ідеться у попередньому розділі.

ГЛАВА V

Судовий захист

РОЗДІЛ I

Суди у справах про насильство стосовно жінок

Стаття 43. *Територіальна структура.*

До Органічного закону про судову систему 6/1985 від 1 липня додано статтю 87 *bis* у такій редакції:

«1. У кожному судовому окрузі має бути один або декілька судів у справах про насильство стосовно жінок, які розглядають справи у головному місті цього округу та мають юрисдикцію, що поширюється на всю його територію.

2. Попри зазначене вище, у виняткових випадках можуть створюватися суди у справах про насильство щодо жінок, юрисдикція яких поширюється на два чи більше судових округи в межах однієї провінції. Свою назву суд отримує від назви муніципалітету, в якому він розглядає свої справи.

3. Генеральна рада судової влади може прийняти рішення на підставі звіту урядових підрозділів про те, що в тих округах, де цього вимагає поточне робоче навантаження, розгляд справ, про які йдеться у статті 86 *ter* цього Органічного закону, має проводитися в одному з судів першої інстанції та мирових судів або у мировому суді (залежно від обставин). За таких обставин лише один з зазначених органів має призначатися для розгляду таких справ у межах судового округу, як на винятковій основі, так і одночасно з іншими питаннями.

4. У судових округах, що обслуговуються єдиним судом першої інстанції та мировим судом, справи, що зазначені у статті 87 *ter* Закону, розглядаються у такому суді».

Стаття 44. *Юрисдикція.*

До Органічного закону про судову систему 6/1985 від 1 липня додано статтю 87 *ter* у такій редакції:

«1. Суди у справах про насильство стосовно жінок розглядають такі кримінальні справи відповідно до процедур та скарг, викладених у Законі про кримінальне судочинство:

а) Розслідування справ про злочини, передбачені Кримінальним кодексом щодо вбивства, тілесних ушкоджень, ушкодження плоду, злочинів проти волі особи, проти моральної недоторканності особи, проти статевої свободи та недоторканності особи, а також будь-якого іншого злочину, пов'язаного з насильством або залякуванням, якщо він вчинений щодо особи, яка є або була його дружиною чи перебуває або

перебувала у близьких стосунках з ним, а також щодо його дітей, нащадків, подружжя, співмешканця чи співмешканки, які проживають разом з ним або перебувають з ним у шлюбі або під його опікою чи піклуванням, а також зі спільним проживанням або без такого, а також вчинені проти його нащадків або нащадків його дружини (чоловіка) чи співмешканця (співмешканки), або проти неповнолітніх чи недієздатних осіб, які проживають разом з ним (з нею) або перебувають під батьківською опікою, піклуванням, опікою чи піклуванням його (її) дружини (чоловіка) чи співмешканця (співмешканки), якщо при цьому також було вчинено акт ґендерного насильства.

- b) Розслідування справ, пов'язаних зі злочинами проти сімейних прав та обов'язків, коли постраждала особа входить до числа осіб, зазначених у пункті а) вище.
- c) Прийняття відповідних судових наказів про захист постраждалих осіб незалежно від повноважень, покладених на чергового суддю.
- d) Слухання справи та визначення відповідальності за злочини, перелічені у главах I та II тому III Кримінального кодексу, коли постраждала особа входить в число осіб, зазначених у пункті а) вище.

2. Суди у справах про насильство стосовно жінок розглядають такі цивільні справи відповідно до процедур та скарг, викладених у Законі про цивільне судочинство:

- a) Справи, пов'язані з питаннями спорідненості, материнства та батьківства.
- b) Справи, пов'язані з питаннями розірвання шлюбу, роздільного проживання та розлучення.
- c) Справи, пов'язані з питаннями стосунків між батьками та дітьми.
- d) Справи, метою яких є прийняття або зміна важливих заходів, які стосуються сім'ї.
- e) Справи, що стосуються винятково опіки та піклування над неповнолітніми або вимог з боку одного з батьків щодо іншого про виплату аліментів від імені неповнолітніх.
- f) Справи, що стосуються обов'язкової згоди у випадках усиновлення.
- g) Оскарження адміністративних рішень, що стосуються захисту неповнолітніх.

3. Суди у справах про насильство стосовно жінок матимуть виняткові повноваження відповідно до цивільного законодавства, якщо буде одночасно виконано усі викладені далі вимоги:

- a) Це цивільний процес, метою якого є одне з питань, зазначених у пункті 2 цієї статті.
- b) Одна зі сторін цивільного процесу постраждала від ґендерного насильства відповідно до умов, зазначених у пункті 1а) цієї статті.
- c) Одна зі сторін цивільного процесу звинувачується в вчиненні ґендерного насильства чи в потуранні йому.

d) Кримінальну справу було порушено суддею у справах про насильство стосовно жінок у зв'язку з актом насильства стосовно жінки, або у зв'язку з нею видано охоронний наказ.

4. Якщо суддя впевнений, що подані на розгляд дії не є проявом гендерного насильства, він або вона може відмовити у дозволі на розгляд позову, передавши його до компетентного судового органу.

5. Застосування процедури примирення та посередництва заборонене у всіх перелічених вище випадках».

Стаття 45. Скарги на рішення в кримінальних справах.

До статті 82.1 Органічного закону про судову систему 6/1985 від 1 липня додано новий пункт 4 у такій редакції:

«Щодо передбачених законом скарг на рішення у кримінальних справах, винесені судом провінції у справах про насильство стосовно жінок. Для полегшення розгляду таких скарг і залежно від кількості таких справ одна чи декілька секцій суду повинні мати відповідну спеціалізацію, як це передбачено у статті 98 зазначеного Органічного закону. Ця спеціалізація поширюється на випадки, коли саме окружний суд покликаний розглядати в першій інстанції справи, що розглядаються судами провінції у справах про насильство стосовно жінок».

Стаття 46. Скарги на рішення в цивільних справах.

До статті 82.4 Органічного закону про судову систему 6/1985 від 1 липня додано новий пункт у такій редакції:

«Окружні суди також розглядають передбачені законом скарги на рішення, винесені відповідно до цивільного законодавства судами провінції у справах про насильство стосовно жінок. Для полегшення розгляду таких скарг і залежно від кількості таких справ одна чи декілька секцій суду повинні мати відповідну спеціалізацію, як це передбачено у статті 98 зазначеного Органічного закону».

Стаття 47. Навчання.

Уряд, Генеральна рада судової влади та автономні громади в межах своїх відповідних повноважень забезпечують, щоб навчальні курси для суддів та мирових суддів, прокурорів, секретарів судів, співробітників національних правоохоронних органів та служб безпеки, а також судмедекспертів передбачали спеціальну підготовку з питань гендерної рівності, недопущення дискримінації за ознакою статі та проблеми гендерного насильства. Така підготовка у всіх випадках має бути зосереджена на вразливості постраждалих осіб.

Стаття 48. Юрисдикція Судів.

Розділ 1 статті 4 Закону 38/1988 від 28 грудня про організацію судочинства викладено у такій редакції:

«1. Суди першої інстанції та мирові суди, а також суди у справах про насильство стосовно жінок мають юрисдикцію у відповідних округах.

Попри зазначене вище, у випадках, коли цього вимагають географічні умови, місцезнаходження та чисельність населення, юрисдикція того самого суду у справах про насильство стосовно жінок може поширюватися за межі одного судового округу».

Стаття 49. *Місце розгляду справ судами.*

Статтю 9 Закону 38/1988 від 28 грудня про організацію судочинства викладено у такій редакції:

«Суди першої інстанції та мирові суди, а також суди у справах про насильство стосовно жінок розглядають свої справи у головному місті судового округу».

Стаття 50. *Організація судів у справах про насильство стосовно жінок.*

До Закону 38/1988 від 28 грудня про організацію судочинства додано статтю 15 *bis* у такій редакції:

«1. Первісна структура судів у справах про насильство стосовно жінок визначається відповідно до додатку XII до цього Закону:

2. Конкретні відомості про первісну організацію та подальший розвиток структури судів викладені в королівському указі відповідно до положень статті 20 цього Закону та мають відповідати таким критеріям:

- a) Суди у справах про насильство стосовно жінок мають створюватися у тих адміністративних районах, де це доцільно з огляду на робоче навантаження.
- b) У тих судових округах, де обсяг справ вочевидь не вимагає створення окремої судової структури, деякі суди першої інстанції та мирові суди, що обслуговують цю місцевість, можуть бути трансформовані в суди у справах про насильство стосовно жінок.
- c) І так само, коли вважається, що робоче навантаження не вимагає створення окремого судового органу, а місцевість обслуговується декількома судами першої інстанції та мировими судами, один суд буде призначений на винятковій основі розглядати справи про насильство стосовно жінок відповідно до статті 1 Органічного закону про комплексні заходи захисту проти гендерного насильства, разом з іншими справами, що належать до кримінальної чи цивільної юрисдикції відповідного суду.

3. Суди у справах про насильство стосовно жінок, які розташовані в головних містах провінцій, обслуговує мировий суддя, а також решта суддів, зазначених у додатку III до цього Закону.

Стаття 51. *Суди, які обслуговуються мировими суддями.*

Розділ 2 статті 21 Закону 38/1988 про організацію судочинства викладено у такій редакції:

«2. Міністерство юстиції може видати розпорядження про те, щоб суди першої інстанції та мирові суди або суди першої інстанції та мирові суди й суди у справах про насильство стосовно жінок обслуговувалися мировими суддями, за умови, що вони розташовані в судовому окрузі з офіційною чисельністю населення понад 150 000 мешканців, або де фактична чисельність населення перевищує це число, та якщо цього вимагає обсяг відповідних справ».

Стаття 52. *Склад судів.*

До Закону 38/1988 від 28 грудня про організацію судочинства додано статтю 46 *ter* у такій редакції:

«1. Уряд, діючи в межах Закону про загальний державний бюджет та заслухавши думку Генеральної ради судової влади й, за потреби, відповідної автономної громади, має поетапно та на підставі Королівського Указу почати вживати заходи для формування складу, гармонізування й трансформування мирових судів та судів першої інстанції та мирових судів, щоб завершити створення організаційної структури судів у справах про насильство стосовно жінок.

2. Коли автономні громади не зазначають місцезнаходження судів у справах про насильство стосовно жінок, слід вважати, що вони знаходяться в населеному пункті, зазначеному в додатку XIII до цього Закону».

Стаття 53. *Повідомлення про рішення, які були винесені судами.*

До статті 160 Закону про кримінальне судочинство додано новий пункт у такій редакції:

«Якщо розслідування будь-якої справи за правом відповідає розгляду справи судом у справах про насильство стосовно жінок, рішення має бути невідкладно доведене до відома зазначеного суду із зазначенням того, остаточне воно й обов'язкове чи ні».

Стаття 54. *Спеціалізація у разі кримінального провадження за прискореною процедурою.*

До Закону про кримінальне судочинство додано нову статтю 779 *bis* у такій редакції:

«1. У разі, якщо юрисдикцією наділений суд у справах про насильство стосовно жінок, провадження та рішення, зазначені в попередніх статтях, мають проводитися та прийматися протягом годин роботи суду.

2. Кримінальна поліція спрямовує згадані в статті 796 повістки про з'явлення до суду у справах про насильство стосовно жінок у найближчий робочий день з тих, що встановлені нормативним актом.

Проте затримана особа, залежно від обставин, має постати перед черговим мировим судом з єдиною метою врегулювання її особистої ситуації, якщо подати справу на розгляд компетентного суду у справах про насильство стосовно жінок неможливо.

3. При врученні згаданих повісток кримінальна поліція призначає день та час з'явлення за погодженням з судом у справах про насильство стосовно жінок. Генеральна рада судової влади видає необхідні норми для забезпечення такого координування дій відповідно до статті 110 Органічного закону про судову систему».

Стаття 55. Повідомлення про рішення, які були винесені кримінальними судами.

До статті 789 Закону про кримінальне судочинство додано новий розділ 5 у такій редакції:

«5. «Якщо розслідування будь-якої справи за правом відповідає розгляду справи судом у справах про насильство стосовно жінок, рішення має бути невідкладно доведене до відома зазначеного суду. До суду у справах про насильство стосовно жінок також спрямовується заява про те, що рішення є остаточним та обов'язковим для виконання, а також рішення суду другої інстанції, якщо таке рішення повністю або частково скасовує раніше винесене рішення».

Стаття 56. Спеціалізація у разі прискореного провадження у справах про дрібні правопорушення.

До статті 962 Закону про кримінальне судочинство додано новий розділ 5 у такій редакції:

«5. Якщо юрисдикцією для розгляду справи наділений суд у справах про насильство стосовно жінок, кримінальна поліція має спрямовувати згадані у цій статті повістки про з'явлення до суду у справах про насильство стосовно жінок в найближчий робочий день. При врученні таких повісток кримінальна поліція призначає день та час з'явлення за погодженням з судом у справах про насильство стосовно жінок.

Генеральна рада судової влади видає необхідні норми для забезпечення такого координування дій відповідно до статті 110 Органічного закону про судову систему».

ГЛАВА II

Правила цивільного судочинства

Стаття 57. *Втрата юрисдикції у справах про акти насильства стосовно жінок.*

До Закону про цивільне судочинство 1/2000 від 7 січня додано нову статтю 49 *bis* у такій редакції:

«Стаття 49 bis. Втрата юрисдикції у справах про акти насильства стосовно жінок.

1. Якщо судді, який розглядає цивільну справу в першій інстанції, стає відомо про вчинення акту насильства з-поміж тих, які визначені в статті 1 Органічного закону про комплексні заходи захисту проти гендерного насильства, щодо якого порушено кримінальну справу або винесено охоронний наказ, то після перевірки виконання умов, викладених у пункті третьому статті 87 *ter* Органічного закону про судову систему, він має здійснити самовідвід та спрямувати матеріали справи до компетентного судді у справах про насильство стосовно жінок, окрім випадків, коли вже почали надаватися словесні свідчення.

2. Якщо судді, який розглядає цивільну справу, стає відомо про можливе вчинення акту насильства з-поміж тих, які визначені в статті 1 Органічного закону про комплексні заходи захисту проти гендерного насильства, щодо якого не було порушено кримінальну справу або не було винесено охоронний наказ, то після перевірки виконання умов, викладених у пункті третьому статті 87 *ter* Органічного закону про судову систему, він має невідкладно викликати сторони до офісу прокурора, а останні мають з'явитися протягом 24 годин, щоб бути проінформованими про всі відповідні деталі справи на основі фактів. На цьому етапі прокурор має без зволікань протягом наступних 24 годин прийняти рішення про те, чи слід повідомляти про акти гендерного насильства чи звернутися за винесенням охоронного наказу до компетентного судді у справах про насильство стосовно жінок. У разі висунення обвинувачення чи клопотання про винесення охоронного наказу прокурор спрямовує копію обвинувального висновку або заяви до суду, який продовжує розгляд справи до тих пір, поки компетентний суддя у справах про насильство стосовно жінок не попросить його здійснити самовідвід.

3. Якщо судді у справах про насильство стосовно жінок, який розглядає кримінальну справу про гендерного насильство, стає відомо про наявність цивільної справи, і він перевіряє, чи дотримані умови, викладені в пункті 3 статті 87 *ter* Органічного закону про судову систему, він має оголосити відвід цивільному суду, який має відразу прийняти такий відвід, спрямувавши справу до органу, який зробив запит.

У контексті зазначеного в попередньому пункті до наказу про відвід мають додаватися докази ініціювання більш раннього розгляду справи про виявлене правопорушення чи дрібне правопорушення, а

також запис про дозвіл на провадження у справі або прийнятий охоронний наказ.

4. У випадках, передбачених розділами 1 та 2 цієї статті, цивільний суд спрямовує матеріали до суду у справах про насильство стосовно жінок, незалежно від положень статті 48.3 Закону про цивільне судочинство, які не застосовуються. З цього моменту сторони мають з'явитися до останнього суду.

Решта правил з цього розділу не застосовуються у зазначених випадках, а клопотання про відвід не приймаються, і сторони, які шукають компетентний суд у справах про насильство стосовно жінок, мають надати для підтвердження будь-яке рішення, винесене зазначеним судом, з тих, про які йдеться в останньому пункті розділу 3 вище.

5. Суди у справах про насильство стосовно жінок здійснюють свої повноваження у цивільних справах винятково відповідно до порядку дій та згідно зі скаргами, передбаченими Законом про цивільне судочинство».

РОЗДІЛ III

Правила кримінального судочинства

Стаття 58. *Юрисдикція згідно з кримінальним законодавством.*

Статтю 14 Закону про кримінальне судочинство викладено у такій редакції:

«За винятком справ, які Конституція та закони прямо та у певних межах покладають на визначених суддів та на визначені суди, розподіл юрисдикції здійснюється у такий спосіб:

1. Для розгляду та винесення рішення за справою про дрібне правопорушення: слідчий суддя, за винятком випадків, коли відповідно до розділу 5 цієї статті компетенцією наділений суддя у справах про насильство стосовно жінок. Проте справи про дрібні правопорушення, передбачені статтями 626, 630, 632 та 633 Кримінального кодексу, розглядаються мировим суддею за місцем їхнього скоєння. Мирові судді також розглядають справи про дрібні правопорушення, передбачені статтями 620.1 та 620.2 Кримінального кодексу, за винятком випадків, коли постраждала особа належить до кола осіб, зазначених у статті 173.2 такого Кодексу.
2. Для розслідування причин: слідчий суддя судового округу, в якому було скоєно злочин, або суддя у справах про насильство стосовно жінок, а також головний слідчий суддя щодо передбачених законом правопорушень.
3. Для розгляду та встановлення причин вчинення злочинів, за які законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк не більше 5 (п'яти) років або штрафу в будь-якій сумі, або будь-яке інше покарання, одиночне, спільне чи альтернативне, за

умови, що його тривалість не перевищує 10 (десять) років, а також для розгляду справ про дрібні правопорушення, випадкові й не лише, що ставляться в провину особам, які вчинили ці злочини, або іншим особам, коли вчинення дрібного правопорушення або його докази пов'язані з однією і тією самою особою: суддя кримінального суду округу, в якому було скоєно правопорушення, або суддя кримінального суду округу, який відповідає округу суду у справах про насильство стосовно жінок, залежно від обставин, або головний суддя кримінального суду в межах його юрисдикції, без обмеження повноважень чергового слідчого судді за місцем вчинення злочину винести не підкріплене даними рішення або без обмеження повноважень компетентного судді у справах про насильство стосовно жінок, залежно від обставин, відповідно до статті 801. Проте у випадках, належних до компетенції судді кримінального суду, розгляд та визначення того, чи підпадає конкретне правопорушення під цю компетенцію, покладається на суд присяжних.

4. Для розгляду справи та визначення решти причин: окружний суд округу, в якому було скоєно злочин, або окружний суд округу, який відповідає округу суду у справах про насильство стосовно жінок, залежно від обставин, або кримінальна палата національного суду.

Проте у випадках, належних до компетенції окружного суду, розгляд та визначення того, чи підпадає конкретне правопорушення під цю компетенцію, покладається на суд присяжних.

5. Суди у справах про насильство стосовно жінок мають юрисдикцію з викладених далі питань відповідно до передбачених тут процедур та скарг:

- a) Розслідування кримінальних причин будь-якого правопорушення проти сімейних прав та обов'язків, коли постраждала особа входить до числа осіб, зазначених у пункті a) вище.
- b) Прийняття відповідних судових наказів про захист постраждалих осіб незалежно від повноважень, покладених на чергового суддю.
- c) Слухання справи та визначення відповідальності за дрібні правопорушення, перелічені у главах I та II тому III Кримінального кодексу, коли постраждала особа входить в число осіб, зазначених у пункті a) вище».

Стаття 59. *Територіальна юрисдикція.*

До Закону про кримінальне судочинство додано нову статтю 15 *bis* у такій редакції:

«У разі злочинів або дрібних правопорушень, розслідування або слухання яких належить до компетенції судді у справах про насильство стосовно жінок, територіальна юрисдикція визначається

за місцем проживання постраждалої особи, що не обмежує сферу дії будь-якого охоронного наказу чи термінових заходів, зазначених у статті 13 цього Закону, які приймаються суддею за місцем скоєння правопорушення».

Стаття 60. Компетенція за пов'язаними справами.

До Закону про кримінальне судочинство додано нову статтю 17 *bis* у такій редакції:

«Компетенція судів у справах про насильство стосовно жінок поширюється на розслідування та заслуховування пов'язаних справ про злочини та дрібні правопорушення за умови, що вони пов'язані з однією чи декількома справами, передбаченими в розділах 3 та 4 статті 17 цього Закону».

РОЗДІЛ IV

Судові заходи захисту та забезпечення безпеки постраждалих осіб

Стаття 61. Загальні положення.

1. Заходи захисту та забезпечення безпеки, що передбачені цим розділом, мають бути сумісні з будь-якими тимчасовими чи запобіжними заходами, що вживаються в межах цивільного чи кримінального судочинства.
2. У всіх судових розглядах, пов'язаних з гендерним насильством, компетентний суддя, за власною ініціативою або за клопотанням постраждалих осіб, дітей, осіб, які проживають з ними спільно чи перебувають під їхньою опікою чи піклуванням, звертається до прокуратури або органу, відповідального за надання допомоги чи притулку постраждалим особам, виносить рішення про доцільність прийняття тимчасових та запобіжних заходів, передбачених цим розділом, визначаючи їхню тривалість залежно від обставин.

Стаття 62. Щодо охоронного наказу.

Отримавши клопотання про видачу охоронного наказу, суд у справах про насильство стосовно жінок та черговий суддя, залежно від обставин, діють відповідно до статті 544 *ter* Закону про кримінальне судочинство.

Стаття 63. Щодо захисту даних та обмеження розголосу.

1. Конфіденційність постраждалих осіб потребує обов'язкового захисту у всіх діях та провадженнях, пов'язаних із гендерним насильством, з приділенням особливої уваги їхніх особистим даним, даним їхніх дітей та даним інших осіб, які перебувають під їхньою опікою чи піклуванням.
2. Компетентні судді можуть за власною ініціативою чи за клопотанням однієї зі сторін прийняти рішення про розгляд справи в закритому режимі та про те, що розгляд справи не має оприлюднюватися.

Стаття 64. *Щодо рішень про позбавлення прав та тимчасових обмежувальних наказів, а також щодо заборони контактів.*

1. Суддя може наказати звинуваченій у гендерному насильстві особи покинути житло, яке так особа ділила з постраждалою особою, або місце проживання членів сім'ї, та заборонити такій особі повертатися туди.
2. У виняткових випадках суддя може дозволити особі, яка перебуває під захистом, обміняти сімейне житло, яким вона володіє спільно з обвинуваченим, на яке вона має право, на інше житло, на певний строк і на певних умовах за домовленістю з агентством або державною компанією, чия діяльність передбачає надання житла в оренду (якщо такі організації існують).
3. Суддя може винести проти обвинуваченої особи тимчасовий обмежувальний наказ, який заборонятиме їй наближатися до особи, що перебуває під захистом, у будь-якому місці, чи заборонятиме наближатися до її будинку, місця роботи чи будь-якого іншого місця, яке вона часто відвідує.
Для невідкладного оповіщення про порушення таких наказів можуть використовуватися технічні засоби.
4. Тимчасовий обмежувальний наказ може бути винесений незалежно від того, чи покинула це місце особа, щодо якої такий наказ був винесений, чи ті, кого цей наказ має захистити.
5. Суддя може заборонити обвинуваченому контактувати у будь-який спосіб із зазначеною особою чи особами, попередивши, що в іншому випадку порушник наказу нестиме кримінальну відповідальність.
6. Рішення про згадані в попередніх розділах заходи можуть прийматися як сукупно, так і окремо.

Стаття 65. *Щодо заходів зупинення дії батьківських повноважень або законної опіки над неповнолітніми.*

Суддя може позбавити передбачуваного винуватця актів гендерного насильства права здійснювати батьківські повноваження, опіку чи піклування щодо зазначених ним неповнолітніх осіб.

Стаття 66. *Щодо тимчасового позбавлення права на відвідування.*

Суддя може винести наказ про тимчасове позбавлення особи, обвинуваченої у гендерному насильстві, права відвідувати дитину.

Стаття 67. *Щодо тимчасового позбавлення права на володіння, носіння чи застосування зброї.*

Суддя може винести наказ про тимчасове позбавлення права на володіння, носіння та застосування зброї щодо осіб, обвинувачених у злочинах, пов'язаних з насильством, про які йдеться у цьому Законі, із зобов'язанням здати таку зброю на зберігання протягом встановленого чинним законодавством строку.

Стаття 68. *Гарантії вжиття заходів.*

Заходи щодо обмеження прав, які передбачено цим розділом, вживаються на підставі мотивованого наказу, який обґрунтовує їхню пропорційність та необхідність, і, в будь-якому випадку, при втручанні прокуратури та за дотримання принципів заперечення, заслуховування та захисту.

Стаття 69. Застосування заходів захисту та забезпечення безпеки.

Заходи, про які йдеться у цьому розділі, можуть застосовуватися також після винесення остаточного судового рішення і під час розгляду поданих скарг. У такому випадку в судовому рішенні має зазначатися, що заходи мають вживатися й надалі.

РОЗДІЛ VI

Прокурор у справах про насильство стосовно жінок

Стаття 70. Функції прокурора у справах про насильство стосовно жінок.

До Закону 50/1981 від 30 грудня, який регулює Органічний закон про державну прокуратуру, додано статтю 18 *quater* у такій редакції:

«1. Керівник державної прокуратури, після консультацій з Радою прокурорів, призначає як представника прокурора у справах про насильство стосовно жінок, зі статусом районного прокурора, для виконання таких функцій:

- a) Виконувати юридичні формальності, зазначені в статті 5 Органічного закону про державну прокуратуру, та безпосередньо брати участь у кримінальних провадженнях, які керівник прокуратури вважатиме особливо важливими, у зв'язку зі злочинами, пов'язаними з гендерним насильством, про які йдеться у статті 87 *ter.* 1 Органічного закону про судову систему.
- b) Виступати за дорученням керівника прокуратури у цивільному процесі, передбаченому статтею 87 *ter.* 2 Органічного закону про судову систему.
- c) Контролювати й координувати дії секцій судів у справах про насильство стосовно жінок та запитувати у них звіти, передаючи їхній зміст керівнику прокуратури, якій вони підпорядковуються.
- d) Координувати настанови прокуратури щодо дій у питаннях гендерно зумовленого насильства та пропонувати керівнику державної прокуратури видавання відповідних вказівок.
- e) Складати піврічні звіти про виконані процедури та заходи, вжиті прокуратурою у зв'язку з гендерно зумовленим насильством, для подання керівнику прокуратури та подальшого надсилання до ради дивізійних прокурорів Верховного Суду та Ради прокурорів.

2. Щоб належно виконувати свої функції, офіс прокурора у справах про насильство стосовно жінок має постійно чи періодично отримувати таку професійну та експертну підтримку, яка може йому знадобитися».

Стаття 71. Секції у справах про насильство стосовно жінок

Текст пунктів 2 та 3 розділу 1 статті 18 Закону 50/1981 від 30 грудня, який регулює Органічний закон про державну прокуратуру, замінено на такий текст:

«У прокуратурі національного суду та в кожній прокуратурі вищих регіональних судів та окружних судів має бути підрозділ у справах неповнолітніх, який виконуватиме функції та повноваження, покладені на прокуратуру Органічним законом, що регулює кримінальну відповідальність неповнолітніх осіб. У кожній прокуратурі при регіональних верховних судах та окружних судах також має бути секція у справах про насильство стосовно жінок. У цих секціях будуть свої прокурори, яких буде дібрано з-поміж співробітників відповідного суду, і тут в пріоритеті будуть ті співробітники, які спеціалізувалися у цій сфері через виконання попередніх таких обов'язків, завдяки пройденим або закінченим навчальним курсам або з огляду на будь-які інші аналогічні обставини. Але якщо знадобиться для виконання своїх службових обов'язків, вони можуть працювати також і в інших напрямках і сферах.

У прокуратурах регіональних вищих судів та окружних судів діятимуть постійні співробітники, яких буде визначено згідно з законодавчими нормами.

Секція у справах про насильство стосовно жінок виконує такі функції:

- a) Бере участь у кримінальних провадженнях діянь, які становлять злочини або дрібні правопорушення, юрисдикцією щодо яких наділені суди у справах про насильство стосовно жінок.
- b) Бере безпосередню участь у розгляді цивільних справ, юрисдикцією щодо яких наділені суди у справах про насильство стосовно жінок.

У секції у справах про насильство стосовно жінок вестиметься облік відповідних процедур, з записами яких прокурори зможуть ознайомлюватися, коли повідомлятимуться про справу, яка належить до їхніх компетенцій».

Стаття 72. Представники головного прокурора.

До статті 22 Закону 50/1981, який регулює Органічний закон про державну прокуратуру, додано новий розділ 6 у такій редакції:

«6. Представники головного прокурора можуть призначатися для виконання певних управлінських та координаційних функцій в прокуратурах, якщо цього вимагає обсяг справ та відсутні організаційні перешкоди, на підставі позитивного висновку Ради прокурорів. Штатний персонал визначає максимальну кількість таких представників, які можуть бути призначені в кожній прокуратурі. У будь-якому випадку, у кожній прокуратурі має бути представник, який візьме на себе функції керування та координування дій, як це передбачено в цьому розділі, щодо злочинів, пов'язаних з гендерно

зумовленим насильством, злочинів проти довкілля та пенітенціарного нагляду, виконуючи такі функції на винятковій основі чи паралельно з іншими обов'язками.

Такі представники призначаються та, залежно від обставин, звільняються з посади постановою керівника прокуратури на підставі вмотивованого подання відповідного головного прокурора та після консультацій з Радою прокурорів. Якщо рішення керівника прокуратури не збігається з поданням відповідного головного прокурора, мають бути зазначені причини такої розбіжності.

Вакансії, що підлягають заповненню, оголошуються штатним прокурорам до того, як Генеральний прокурор зробить свою пропозицію. Така пропозиція супроводжується списком інших прокурорів, які претендують на це місце, а також документами, що підтверджують кожну заяву».

Перше додаткове положення. *Пенсії та допомога.*

1. Засуджена особа, щодо якої винесено остаточне рішення, яке набрало чинності, у зв'язку з умисним позбавленням життя у будь-якій його формі чи заподіянням тілесних ушкоджень, внаслідок чого постраждалий/а подружжя чи колишній/я подружжя такої особи, не має права на відповідну пенсію вдівця/вдови за державною пенсійною системою, за винятком випадку пізнішого примирення.
2. Засуджена особа, щодо якої винесено остаточне рішення, яке набрало чинності, у зв'язку з умисним позбавленням життя у будь-якій його формі чи заподіянням тілесних ушкоджень, внаслідок чого постраждав/ла подружжя чи колишній/я подружжя такої особи, або особа, з якою засудженого пов'язували аналогічні емоційні взаємини, зі спільним проживанням або без нього, у жодному разі не отримує пенсію для сиріт, на яку діти засудженої особи можуть мати право за державною пенсійною системою, за винятком випадків пізнішого примирення.
3. Особа, засуджена за умисне позбавлення життя у будь-якій його формі чи за заподіяння тілесних ушкоджень, внаслідок чого внаслідок чого постраждав/ла подружжя чи колишній/я подружжя засудженого, або особа, з якою засудженого пов'язували аналогічні стабільні емоційні взаємини, незалежно від його сексуальної орієнтації, щонайменше протягом 2 (двох) років до моменту смерті такої особи, не має права на допомогу для опосередковано постраждалих осіб, передбачену Законом 35/1995 від 11 грудня про допомогу особам, що постраждали від насильницьких злочинів та злочинів проти сексуальної свободи, окрім випадків наявності спільних дітей, і у такому разі факту їхнього спільного проживання достатньо.

Друге додаткове положення. *Протоколи поведінки.*

Уряд та автономні громади, які здійснюють надані повноваження з правових питань, мають організувати в межах своїх відповідних служб підрозділи комплексної судово-медичної експертизи, які відповідатимуть за розробку глобальних комплексних протоколів поведінки у випадках гендерно зумовленого насильства.

Третє додаткове положення. *Внесення змін до Органічного закону, що регулює право на освіту.*

Перше. Пункти б) та г) статті 2 Органічного закону 8/1985 від 3 липня, що регулює право на освіту, викласти в такій редакції:

«б) Виховання поваги до основних прав і свобод, рівності між чоловіками й жінками та реалізація толерантності й свободи в межах демократичних принципів співіснування.

г) Виховання в дусі миру, співпраці та солідарності між народами, запобігання конфліктам та мирного їхнього розв'язання, а також прищеплення звички не застосовувати насильство у жодних сферах особистого, сімейного та суспільного життя».

Друге. До розділу 1 статті 31 Органічного закону 8/1985 від 3 липня, що регулює право на освіту, додати три нові пункти в такій редакції:

«к) Жіночі організації із загальнонаціональним охопленням.

л) Інститут з вивчення жіночих проблем.

м) Особистості з визнаною репутацією в боротьбі за викорінення гендерного насильства».

Третє. Пункт е) статті 32 розділу 1 Органічного закону 8/1985 від 3 липня, що регулює право на освіту, викласти в такій редакції:

«е) Положення, що стосуються розвитку рівних прав і можливостей та сприяння реальній, ефективній рівності між чоловіками і жінками в освіті».

Четверте. Статтю 33 розділу 1 Органічного закону 8/1985 від 3 липня, що регулює право на освіту, викласти в такій редакції:

«1. Державна рада з питань шкіл має складати та публікувати щорічний звіт про систему освіти, описуючи й оцінюючи її різноманітні аспекти, включно з будь-якою ситуацією насильства, що здійснюється в освітній спільноті. Також буде надано звіт про заходи, ужиті органами освіти для запобігання насильству та сприяння сексуальній рівності».

П'яте. До розділу 1 статті 56 Органічного закону 8/1985 від 3 липня, що регулює право на освіту, додати сьомий пункт (-) у такій редакції:

«- Особа, обрана членами Ради з питань шкіл Центру, для сприяння освітнім заходам, що пропагують реальну, ефективну рівність між чоловіками й жінками».

Шосте. До статті 57 Органічного закону 8/1985 від 3 липня, що регулює право на освіту, додати новий пункт м) у такій редакції:

«м) Запропонувати заходи та ініціативи, спрямовані на сприяння співіснуванню в центрі, рівності статей та мирному вирішенню конфліктів у всіх сферах особистого, сімейного й соціального життя».

Четверте додаткове положення. *Внесення змін до Органічного закону про загальну організацію системи освіти.*

Перше. Пункт б) статті 1 розділу 1 Органічного закону 1/1990 від 3 жовтня про загальну організацію системи освіти викласти в такій редакції:

«б) Виховання поваги до основних прав і свобод, рівності між чоловіками й жінками та реалізація толерантності й свободи в межах демократичних принципів співіснування».

Друге. Пункт е) статті 2 розділу 3 Органічного закону 1/1990 від 3 жовтня про загальну організацію системи освіти викласти в наступній редакції й додати новий пункт І) текстом, як показано нижче:

«е) Розвиток звичок демократичної поведінки й навичок та методів уникнення конфліктів та мирного вирішення конфліктів.

І) Навчання уникненню конфліктів та їх мирному вирішенню у всіх сферах особистого, сімейного й суспільного життя».

Третє. Розділ 3 статті 34 Органічного закону 1/1990 від 3 жовтня про загальну організацію системи освіти викласти в такій редакції:

«3. Дидактична методологія конкретної професійної підготовки повинна прагнути до інтеграції наукового, технологічного та організаційного змісту. Так само вона повинна розвивати в учнів уміння вчитися самостійно і працювати в команді, а також навчати їх уникати конфліктів і мирно розв'язувати їх у всіх сферах особистого, сімейного і суспільного життя».

П'яте додаткове положення. *Внесення змін до Органічного закону про якість освіти.*

Перше. До статті 1 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти додати новий пункт б), з наступними пунктами, що зміщуються на один униз, і трьома новими пунктами п), ґ) та о), доданими до списку, в такій редакції:

«б) Усунення перешкод на шляху до повної рівності між чоловіками й жінками.

п) Виховання поваги до основних прав і свобод, рівності між чоловіками й жінками та реалізація толерантності й свободи в межах демократичних принципів співіснування.

ґ) Освіта в сфері уникнення конфліктів і їхнього мирного вирішення, а також звичка до ненасильства у всіх сферах особистого, сімейного й соціального життя.

о) Розвиток афективних навичок».

Друге. До статті 12 розділу 2 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти додати два нові пункти е) і ф), що зміщують наступні пункти на один униз, у такій редакції:

«е) Набувати досвіду в уникненні конфліктів і їхньому мирному вирішенні.

ф) Розвивати свої афективні навички».

Третє. До статті 15 розділу 2 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти додати три нові пункти б), с) та d), що зміщують наступні пункти на один униз і мають такий зміст:

«b) Набути навичок в уникненні конфліктів та їхньому мирному вирішенні, щоб вони могли незалежно поводитися в домашніх і сімейних умовах та соціальних групах, до яких вони переїжджають».

c) Розуміти й захищати рівність статей.

d) Розвивати свої афективні навички».

Четверте. До статті 15 розділу 2 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти додати три нові пункти b), c) та d), що зміщують наступні пункти на один униз, у такій редакції:

«b) Розуміти, цінувати й відстоювати принцип рівних можливостей між чоловіками та жінками.

c) Ставитися до інших без насильства, вирішуючи розбіжності мирним шляхом.

d) Розвивати свої афективні навички».

П'яте. Викласти пункт f) статті 33 розділу 1 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти змінюється наступним чином, і додати новий розділ 5 до тієї ж статті, як показано нижче:

«1. f) Етика та рівність між чоловіками й жінками».

«5. Навчальний план з етики повинен містити конкретний зміст щодо рівності між чоловіками й жінками».

Шосте. До статті 34 розділу 2 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти додати два нові пункти b) та c), що зміщують наступні пункти на один униз, у такій редакції:

«b) Набувати особистої, соціальної та моральної зрілості, щоб вони могли діяти відповідально та незалежно, а також уникати особистих, сімейних і соціальних конфліктів і вирішувати їх мирним шляхом.

c) Сприяти реальній, ефективній рівності між чоловіками й жінками та критично аналізувати нерівність».

Сьоме. Статтю 40 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти доповнити новим розділом 3 у такій редакції:

«3. З метою сприяння ефективній рівності між чоловіками й жінками органи освіти повинні забезпечити, щоб усі навчальні програми й матеріали визнавали рівну цінність чоловіків та жінок і щоб їх готували на основі положень, які не є дискримінаційними щодо жінок. Навчальні програми й матеріали також повинні сприяти повазі до рівних прав та обов'язків».

Восьме. До статті 52 розділу 2 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти додати два нові пункти e) і f) у такій редакції:

«e) Розвивати навички мирного вирішення конфліктів у особистих, сімейних і соціальних відносинах.

f) Виховувати повагу до гідності особи та рівності між чоловіками й жінками».

Дев'яте. Пункт d) статті 56 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти викласти в такій редакції:

«d) Навчати учнів спрямовувати своє навчання, прищеплювати їм цінності й допомагати їм спільно з батьками долати труднощі та усувати розбіжності мирним шляхом».

Десяте. До статті 81 розділу 2 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти додати новий пункт g), що перетворює поточний пункт g) на h), у такій редакції:

«Особа, яка просуває освітні заходи, що сприяють реальним, ефективним якісним стосункам між чоловіками та жінками, яка проживає в місті, де розташований центр, і яку обирає Рада з питань шкіл цього центру».

Одинадцяте. Пункт k) статті 82 розділу 1 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти викласти в такій редакції:

«k) Запропонувати заходи та ініціативи, спрямовані на сприяння співіснуванню в центрі, рівності між чоловіками та жінками й мирному вирішенню конфліктів у всіх сферах особистого, сімейного та соціального життя».

Дванадцяте. До статті 105 розділу 1 Органічного закону 10/2002 від 23 грудня про якість освіти додати новий пункт g) у такій редакції:

«g) Нагляд за дотриманням і застосуванням освітніх заходів та ініціатив, метою яких є сприяння реальній рівності між чоловіками й жінками».

Шосте додаткове положення. *Внесення змін до Загального закону про рекламу.*

Перше. Пункт а) Статті 3 Загального закону про рекламу 34/1988 від 11 листопада викласти в такій редакції:

«Незаконною вважається:

а) Реклама, яка діє проти гідності осіб або суперечить цінностям і правам, закріпленим у Конституції, особливо тим, які зазначені в статтях 18 та 20 розділу 4 Конституції. Під цією категорією слід розуміти, зокрема, рекламу, що зображує жінок у формі, що принижує їхню гідність, або шляхом прямого використання їхнього тіла або частин тіла як об'єкта, не пов'язаного з пропонованим товаром, або пов'язуючи їхнє зображення із стереотипними уявленнями про неетичні принципи, що суперечать законодавству, тим самим сприяючи насильству, зазначеному в Органічному законі про комплексні заходи щодо захисту від гендерного насильства».

Друге. Статтю 25 Загального закону про рекламу 34/1988 від 11 листопада доповнити новим розділом 1-*bis* у такій редакції:

«1-*bis*. Якщо реклама вважається незаконною через приниження або дискримінаційне використання жіночого образу, такі організації можуть звернутися до рекламодавця з проханням про її відкликання та виправлення:

- a) Спеціальна урядова делегація проти насильства щодо жінок.
- b) Інститут з вивчення жіночих проблем або еквівалентний регіональний орган.
- c) Законно створені організації, єдиною метою яких є захист інтересів жінок, до складу яких не входять комерційні юридичні особи.
- d) Ті, хто має законне право або інтерес».

Третє. До Загального закону про рекламу 34/1988 від 11 листопада додати положення в такій редакції:

«Акт відкликання реклами, коли вона вважається незаконною через приниження або дискримінаційне використання жіночого образу, здійснюється у спосіб та на умовах, передбачених статтями 26 та 29, за винятком права на позов, яке, крім прокуратури, має відповідати особам та установам, зазначеним у статті 25.1-*bis* цього Закону».

Сьоме додаткове положення. *Внесення змін до Закону про статут працівників.*

Перше. До статті 37 Закону про статут працівників, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1995 від 24 березня, додати новий розділ 7 у такій редакції:

«7. Працівниці, які є жертвами гендерного насильства, мають право на скорочення робочого дня з пропорційним зменшенням заробітної плати або на реорганізацію робочого часу шляхом його адаптації, застосування гнучкої або іншої форми організації робочого часу, що використовується в компанії, в інтересах їхнього захисту або для реалізації їхнього права на інтегровану соціальну допомогу.

Ці права здійснюються на конкретних умовах, установлених для таких випадків у колективних договорах або угодах між компанією та представниками працівників, або за прямою домовленістю, досягнутою між компанією та відповідним працівником. Якщо цього не зроблено, конкретне вираження цих прав залишається за працівником відповідно до правил, викладених у попередньому розділі, зокрема щодо врегулювання розбіжностей».

Друге. До статті 40 Закону про статут працівників, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1995 від 24 березня, додати новий розділ 3-*bis*) у такій редакції:

«3-bis) Працівниці, які зазнали гендерного насильства та зобов'язані залишити свої робочі місця в населених пунктах, де вони працювали, в інтересах свого захисту або для реалізації свого права на інтегровану соціальну допомогу, мають переважне право займати будь-яку вакансію того ж професійного класу або еквівалентної категорії, яку підприємство має на іншому своєму робочому місці.

У таких випадках компанія повинна повідомити працівницю про вакантні посади на цей момент або ті, які можуть стати такими в майбутньому.

Переведення або зміна робочого місця спочатку здійснюється на строк у шість місяців, протягом якого підприємство повинно зарезервувати попередню посаду працівниці для неї.

Наприкінці цього періоду працівниця може вирішити або повернутися на свою попередню посаду, або залишитися на новій. Якщо вона обирає останнє, зобов'язання щодо резервування її попередньої посади автоматично втрачає чинність».

Третє. До статті 45 розділу 1 Закону про статут працівників, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1995 від 24 березня, додати новий пункт n) у такій редакції:

«n) За рішенням працівника(-ці), зобов'язаного(-ї) звільнитися з роботи внаслідок того, що він/вона став(-ла) жертвою гендерного насильства».

Четверте. До статті 48 Закону про статут працівників, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1995 від 24 березня, додати новий розділ 6 у такій редакції:

«6. У випадку, передбаченому пунктом n) статті 45 розділу 1, відсторонення спочатку здійснюється на строк не більше як шість місяців, якщо не вважається, що безпеку постраждалої особи може бути забезпечено лише продовженням цього строку. У цьому разі суддя може продовжити тимчасове відсторонення на три місяці максимум до вісімнадцяти місяців».

П'яте. До статті 49 розділу 1 Закону про статут працівників, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1995 від 24 березня, додати новий пункт m) у такій редакції:

«m) За рішенням працівника(-ці), зобов'язаного(-ї) звільнитися з роботи внаслідок того, що він/вона став(-ла) жертвою гендерного насильства».

Шосте. Другий абзац пункту d) статті 52 Закону про Статут працівників, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1995 від 24 березня, викласти в такій редакції:

«Для цілей попереднього пункту працівники не вважаються відсутніми на роботі в разі відсутності внаслідок офіційного страйку, на час її проведення або внаслідок здійснення представництва працівників, нещасних випадків на виробництві, материнства, ризику

під час вагітності, хвороби, спричиненої вагітністю, пологами або грудним вигодовуванням, відпустки та свят, нещасного випадку на виробництві або захворювання, коли надання відпустки рекомендоване офіційними службами охорони здоров'я й вона триває понад двадцять днів поспіль, а в разі фізичних або психологічних наслідків гендерного насильства — її акредитували відповідні соціальні служби або служби охорони здоров'я».

Сьоме. Пункт б) статті 55 розділу 5 Закону про статут працівників, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1995 від 24 березня, викласти в такій редакції:

«Вагітних працівниць з початку вагітності до початку періоду відсторонення, зазначеного в п. а); працівниць, які подали заяву на один із видів відпустки, зазначених у п. 4 і 5 статті 37 цього Закону, або в цей час користуються такою відпусткою, або подали заяву на відпустку, передбачену в статті 46 розділу 3 цього Закону; а також працівниць, які страждають від гендерного насильства відповідно до своїх прав на скорочення або реорганізацію робочого часу, географічну мобільність, зміну місця роботи або призупинення роботи на умовах, передбачених цим Законом».

Восьме додаткове положення. *Внесення змін до Загального закону про соціальне забезпечення.*

Перше. До статті 124 Загального закону про соціальне забезпечення, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1994 від 20 червня, додати новий розділ 5 у такій редакції:

«5. Період призупинення зайнятості з резервуванням посади, передбачений статтею 48.6 Статуту працівників, вважається ефективним періодом внесків для цілей права на соціальне забезпечення в разі виходу на пенсію, постійної інвалідності, смерті або доживання, материнства та безробіття».

Друге. Пункт 1.1е) та пункт 1.2 статті 208 Загального закону про соціальне забезпечення, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1994 від 20 червня, викласти в такій редакції:

«1.1е) За добровільним рішенням працівника(ці), за обставин, передбачених статтями 40, 41.3, 49.1m) та 50 Статуту працівників.

1.2 Коли трудові відносини призупиняються в силу затвердженого плану звільнення або рішення суду, винесеного в процесі провадження у справі про банкрутство, або в обставинах, передбачених статтею 45 розділу 1 Статуту працівників».

Третє. Розділ 2 статті 210 Загального закону про соціальне забезпечення, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1994 від 20 червня, викласти в такій редакції:

«2. Розрахунок внесків під час роботи, зазначених у попередньому розділі, повинен ураховувати всі внески, не призначені для попереднього права на допомогу по безробіттю, незалежно від того, чи на основі внесків, чи на основі соціального забезпечення. Однак права, визнані внаслідок призупинення зайнятості, передбачені статтею 45.1n) Статуту працівників, не вважаються попереднім правом на допомогу.

Внески, що відповідають періоду, протягом якого виплачується допомога керівником або компанією, залежно від обставин, не зараховуються до права на допомогу, за винятком випадків, коли допомога отримується внаслідок призупинення роботи, передбаченого статтею 45.1n) Статуту працівників, як це встановлено статтею 124.5 цього Закону».

Четверте. Розділ 2 статті 231 Загального закону про соціальне забезпечення, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1994 від 20 червня, викласти в такій редакції:

«2. Для цілей, викладених у цій главі, зобов'язання шукача роботи розуміється як зобов'язання, набуто заявниками або бенефіціарами, активно шукати роботу, приймати відповідну посаду та брати участь у мотиваційних, інформаційних, керівних, навчальних заходах, заходах із перекваліфікації або професійної адаптації для поліпшення їх можливостей працевлаштування, а також виконувати інші зобов'язання, викладені в цій статті.

Під час застосування правил, викладених у попередньому абзаці, компетентна Державна служба зайнятості приділяє особливу увагу випадкам постраждалих від гендерного насильства, звільняючи їх за необхідності від повної відповідності умовам, що впливають із підписаного зобов'язання».

П'яте. До Загального закону про соціальне забезпечення, зведений текст якого затверджений Законодавчим королівським указом 1/1994 від 20 червня, вводиться нове додаткове положення в такій редакції:

«Сорокове додаткове положення. Акредитація правової ситуації безробіття.

Правова ситуація безробіття, передбачена статтями 208.1.1e) та 208.1.2 цього Закону, при посиланні, відповідно, на статті 49.1m) та 45.1n) Закону про статут працівників, повинна бути акредитована письмовим повідомленням від роботодавця про припинення або призупинення працевлаштування разом із захисним ордером на ім'я постраждалої особи або, якщо це не так, звітом із прокуратури, у якому зазначається, що існують докази того, що позивач(-ка) постраждав(-ла) від гендерного насильства».

Дев'яте додаткове положення. *Внесення змін до Закону про реформу державної служби.*

Перше. Розділ 3 статті 1 Закону про реформування державної служби 30/1984 від 2 серпня викласти в такій редакції:

«3. Наступне вважатиметься основами Кодексу державних службовців, відповідно до статті 149.1.18 Конституції, і тому застосовним до всіх працівників органів державної влади: статті 3.2e) і f); 6; 7; 8; 11; 12; 13.2; 3 і 4; 14.4; і 5; 16; 17; 18.1–5; 19.1 і 3; 20.1a), n), перший абзац, c), e), d) в його першому–четвертому абзаці, e і); 2 і 3; 21; 22.1, за винятком двох останніх абзаців; 23; 24; 25; 26; 29, за винятком останнього абзацу його розділів 5, 6 і 7; 30.5; 31; 32; 33; його третього, 2 і 3, четвертого, дванадцятого й п'ятнадцятого додаткових положень; другого, восьмого й дев'ятого перехідних положень».

Друге. Статтю 17 Закону про реформування державної служби 30/1984 від 2 серпня доповнити новим розділом 3 у такій редакції:

«3. У межах укладених органами державної влади Угод про сприяння мобільності державних службовців особлива увага приділяється державним службовцям, які є жертвами гендерного насильства».

Третє. Статтю 20 розділу 1 Закону про реформування державної служби 30/1984 від 2 серпня доповнено новим пунктом і) в такій редакції:

«і) Державні службовці, які зазнали гендерного насильства та які зобов'язані залишити роботу в населеному пункті, незалежно від того, чи працювали вони в інтересах свого захисту, чи здійснювали своє право на комплексну соціальну допомогу, мають переважне право займати іншу посаду на своїй службі або посаду аналогічного класу, яка є вакантною або має визначений законом характер. Компетентний державний орган у кожному випадку інформує потерпілу особу про визначені законом посади, які повинні бути заповнені в тому ж населеному пункті або в будь-яких інших населених пунктах, які особа може вказати».

Четверте. Статтю 29 розділу 8 Закону про реформування державної служби 30/1984 від 2 серпня доповнено новим розділом 8 у такій редакції:

«8. Відпустка з причин насильства щодо державних службовців».

Державні службовці, які зазнали гендерного насильства, можуть подати заяву на відпустку в інтересах їхнього захисту або для реалізації свого права на комплексну соціальну допомогу, незалежно від того, чи напрацювали вони мінімальний стаж роботи та без обмеження періоду відпустки. Їхня посада резервується для них протягом перших шести місяців. Цей період також зараховується до підвищення по службі, виплат за вислугу років і пенсійного забезпечення.

Попри вищевикладене, коли заходи правового захисту вимагають цього для безпеки постраждалої особи, період відпустки, протягом якого посада зарезервована відповідно до умов попереднього пункту, може бути продовжений на тримісячні періоди максимум до вісімнадцяти місяців з однаковими наслідками для визначених осіб».

П'яте. Статтю 30 Закону про реформування державної служби 30/1984 від 2 серпня доповнено новим розділом 5 у такій редакції:

«5. У випадках, коли державні службовиці, які зазнали гендерного насильства, повинні були бути відсутніми на роботі з пов'язаних із цим причин, така відсутність, повна або часткова, вважається виправданою, на час і на умовах, передбачених соціальними службами або медичними службами, залежно від того, що є доречним.

Державні службовиці, які постраждали від гендерного насильства, мають право на скорочення робочого дня, з пропорційним зменшенням заробітної плати, або на реорганізацію робочого часу, шляхом адаптації робочого часу, застосування гнучкої або іншої доступної форми організації робочого часу, в інтересах їхнього захисту або для реалізації свого права на комплексну соціальну допомогу, на умовах, установлених компетентним у кожному випадку органом державної влади».

Десяте додаткове положення. *Внесення змін до Органічного закону про судоустрій.*

Перше. Статтю 26 розділу 2 Органічного закону про судоустрій 6/1985 від 1 липня викласти в такій редакції:

«Стаття 26.

Суди першої інстанції й магістратські суди, господарські суди, суди з питань насильства щодо жінок, кримінальні суди, суди з питань адміністративного права, суди з питань трудового права, суди з питань неповнолітніх і суди з питань спостереження за виконанням покарань».

Друге. Заголовок розділу V глави IV тому I Органічного закону про судоустрій 6/1985 від 1 липня викласти в такій редакції:

«Глава V. Про суди першої інстанції та магістратські суди, господарські суди, кримінальні суди, суди з питань насильства щодо жінок, суди з питань адміністративного права, суди з питань трудового права, суди з питань неповнолітніх і суди з питань спостереження за виконанням покарань».

Третє. Статтю 87 розділу 1 Органічного закону про судоустрій 6/1985 від 1 липня викласти в такій редакції:

«Стаття 87.

1. Магістратські суди розглядають такі питання кримінального права:

- а) Розслідування кримінальних справ має розглядатися в окружних і кримінальних судах, за винятком тих, які підпадають під юрисдикцію судів з питань насильства щодо жінок.
- б) Вони також виносять рішення у незахищених справах, коли це передбачено законом.

- с) Заслуховування проваджень про правопорушення, за винятком тих, що підпадають під юрисдикцію мирових суддів або судів з питань насильства щодо жінок.
- д) Провадження «хабеас корпус».
- е) Оскарження в судовому порядку рішень мирових суддів у своєму судовому окрузі та питання про надання їм компетенції.
- ф) Питання про видачу наказів про захист постраждалих осіб від насильства щодо жінок під час виконання обов'язків судом, за умови, що такий наказ не може бути видано судом з питань насильства щодо жінок».

Три-*bis*. Статтю 89-*bis* розділу 2 Органічного закону про судоустрій 6/1985 від 1 липня доповнити новим абзацом у такій редакції:

«Для полегшення розгляду справ, розслідуваних судами з питань насильства щодо жінок, один або кілька судів у кожній провінції повинні спеціалізуватися на цьому, залежно від навантаження, відповідно до статті 98 цього Закону».

Четверте. Статтю 210 розділу 1 Органічного закону про судоустрій 6/1985 від 1 липня викласти в такій редакції:

«1. Судді судів першої інстанції та магістратських судів, господарських судів, кримінальних судів, судів з питань насильства щодо жінок, судів з питань адміністративного права, судів у справах неповнолітніх та судів з питань трудового права працюватимуть по черзі в населених пунктах, де є кілька суддів одного суду, за формою, установленною Урядовим відділом Регіонального високого суду, за поданням колегії суддів.

П'яте. Статтю 211 розділу 3 Органічного закону про судоустрій 6/1985 від 1 липня доповнено новим абзацом у такій редакції:

«Суддів з питань насильства щодо жінок замінюватимуть слідчі судді або судді суду першої інстанції та магістратських судів у порядку, установленому Урядовим відділом відповідного Регіонального високого суду».

Одинадцять додаткових положень. *Оцінка виконання Закону.*

Уряд у співпраці з автономними громадами готує звіт про оцінку ефективності цього Органічного закону в боротьбі з насильством щодо жінок через три роки після набрання ним чинності, а відтак подає цей звіт Конгресу депутатів.

Дванадцять додаткових положень. *Внесення змін до Кримінально-процесуального закону.*

До Кримінально-процесуального закону додати четверте додаткове

положення в такій редакції:

«1. Посилання, зроблені на слідчого суддю та суддю суду першої інстанції у статті 554-*ter* цього Закону, розділи 1 і 7, у редакції, наведеній Законом 27/2003 від 31 липня, що регулює Порядок захисту осіб, постраждалих від домашнього насильства, слід розуміти як широкі посилання на суддю з питань насильства щодо жінок.

2. Посилання, зроблені на чергового суддю в статтях 962–971 глави III тому IV цього Закону, слід розуміти як широкі посилання, де це доречно, на суддю з питань насильства щодо жінок».

Тринадцяте додаткове положення. *Створення Фонду.*

З метою сприяння запуску послуг, передбачених статтею 19 цього Закону, та забезпечення міждержавної справедливості в його реалізації створюється Фонд, який автономні громади можуть використовувати протягом двох років після набрання чинності цим Законом відповідно до об'єктивних критеріїв, визначених відповідною Галузевою конференцією. Попри це, автономні спільноти Країни Басків та Наварри керуються в цих фінансових аспектах своїми спеціальними економічними режимами.

Здійснюючи свої повноваження, автономні громади мають проводити спільну діагностику з місцевими органами влади щодо впливу гендерного насильства у своєму регіоні, а також оцінку своїх потреб, ресурсів і потреб у послугах відповідно до статті 19 цього Закону. Зазначені аналізи проводять протягом першого року після затвердження Закону.

Відрахування до Фонду здійснюється в порядку, визначеному у відповідних Загальних законах про державний бюджет.

Чотирнадцяте додаткове положення. *Звіт про економічний вплив.*

Незважаючи на фінансову відповідальність автономних громад, установлену Законом 21/2001 від 27 грудня, та відповідно до принципу конституційної лояльності, закріпленого в статті 2.1e) Органічного закону 8/1980 від 22 вересня про фінансування автономних громад, компетентні міністерства за дорученням відповідних міждержавних органів мають складати звіти про економічні наслідки цього Закону. Ці звіти подаються до Міністерства фінансів, яке передає їх Раді з фінансової й фінансової політики.

П'ятнадцяте додаткове положення. *Угоди із житлових питань.*

Уряд може шляхом угод з компетентними органами сприяти особливому доступу осіб, постраждалих від гендерного насильства, до субсидованого житла.

Шістнадцяте додаткове положення. *Координація державних служб зайнятості.*

Відповідно до Закону про зайнятість 56/2003 від 16 грудня, буде

вжито заходів для координації державних служб зайнятості, щоб полегшити доступ на ринок праці осіб, постраждалих від гендерного насильства, коли вони змінюють місце проживання під час здійснення свого права на географічну мобільність, і така зміна місця проживання відбувається з однієї автономної спільноти в іншу.

Сімнадцяте додаткове положення. *Зарахування до школи.*

Органи освіти мають вживати необхідних заходів для забезпечення негайного зарахування дітей до школи, коли жінка змінює місце проживання з причин гендерного насильства.

Вісімнадцяте додаткове положення. *Організація судів з питань насильства щодо жінок.*

«2. У виняткових випадках зміну може бути дозволено Королівським указом за пропозицією Міністерства юстиції після консультацій з Державною радою, навіть якщо реквізити, зазначені в згаданій статті, не виконуються. Якщо особа, яка подає заяву про зміну прізвища, постраждала від гендерного насильства, і в будь-якому іншому випадку, коли терміновість питання свідчить про це, зміну може бути санкційовано наказом Міністерства юстиції на умовах, установлених Положенням».

Додаток XIII додається до Закону 38/1988 від 28 грудня про судову організацію, текст якого включається в цей Органічний закон.

Дев'ятнадцяте додаткове положення. *Фонд пенсійних гарантій.*

Держава гарантує виплату нарахованих і прострочених аліментів неповнолітнім дітям, як це встановлено в затвердженому судом урегулюванні або за рішенням суду, за допомогою спеціального законодавства, що встановлює систему покриття таких випадків. У зазначеному тексті чітко розглядається справа осіб, постраждалих від гендерного насильства.

Двадцяте додаткове положення. *Зміна прізвища.*

Статтю 58 Закону про реєстрацію актів цивільного стану від 8 червня 1957 року викласти в такій редакції:

Перше перехідне положення. *Застосування заходів.*

Цивільні або кримінальні провадження, пов'язані з гендерним насильством, які ведуться на момент набрання чинності цим Законом, залишаються під юрисдикцією органів, які їх розглядають, до винесення остаточного та обов'язкового рішення.

Друге перехідне положення. *Перехідне право.*

Суди або трибунали, що займаються справами про гендерне насильство, які розглядаються на момент набрання чинності цим Законом, можуть удаватися до заходів, викладених у главі V, розділі IV

Єдине положення про втрату чинності.

Усі правові положення такого ж або нижчого рівня, які не відповідають умовам цього Закону, цим скасовуються

Перше підсумкове положення. *Юридичні посилання.*

Усі посилання та згадки про слідчих суддів, що містяться в кримінально-процесуальному законодавстві, слід розуміти як посилання також на суддів з питань насильства щодо жінок у сфері їхньої компетенції.

Друге підсумкове положення. *Компетентний орган.*

Цей Закон прийнятий на підставі статей 149.1, розділів 1, 5, 6, 7, 8, 17, 18 і 30 Конституції Іспанії.

Третє підсумкове положення. *Статус цього Закону.*

Цей Закон має статус Органічного закону, за винятком таких положень: глава I, глава II, глава III, статті 42, 43, 44, 45, 46, 47, 70, 71, 72 та його перше, друге, шосте, сьоме, восьме, дев'яте, одинадцяте, тринадцяте, п'ятнадцяте, шістнадцяте, сімнадцяте, вісімнадцяте, дев'ятнадцяте та двадцяте додаткові положення, його друге перехідне положення та його четверте, п'яте та шосте підсумкові положення.

Четверте підсумкове положення. *Встановлені законодавством дозволи*

1. Уряд уповноважений видавати всі необхідні положення для застосування цього Закону протягом шести місяців з моменту його публікації в «Офіційному державному віснику».

Протягом цього строку Міністерство юстиції вживатиме всіх необхідних заходів для створення судів з питань насильства щодо жінок і вноситиме зміни, передбачені в організаційній структурі прокуратури.

2. Протягом шести місяців з моменту набрання чинності цим Органічним законом Генеральна судова рада видаватиме необхідні нормативні акти для адаптації чергових служб до існування нових судів з питань насильства щодо жінок, організації їхнього розкладу та системи призначень, а також належної координації між судовою поліцією й зазначеними судами.

П'яте підсумкове положення. *Нормативні зміни.*

Протягом шести місяців з моменту затвердження цього Органічного закону Уряд повинен внести зміни до статті 116.4 Королівського указу 190/1996 від 9 лютого про затвердження Тюремних правил, поклавши на адміністрації в'язниць обов'язок організовувати конкретні програми для ув'язнених, передбачені в цьому документі. Він також повинен протягом того ж строку внести зміни до Королівського указу 738/1997 від 23 травня та Королівського указу 996/2003 від 25 липня.

Протягом строку, зазначеного в попередньому пункті, Центральний уряд та автономні громади мають адаптувати своє законодавство до положень цього Закону у відповідних сферах компетенції.

Шосте підсумкове положення. Внесення змін до Закону 1/1996 від 10 січня про безоплатну правову допомогу

Статтю 3, розділ 5 Закону 1/1996 від 10 січня про безоплатну правову допомогу викласти в такій редакції:

«5. Особи, постраждалі від гендерного насильства також не зобов'язані надавати попередні докази неадекватності засобів під час звернення до фахівця за безоплатною юридичною консультацією, яку їм негайно призначають, незалежно від того, чи буде їм пізніше відмовлено в такому праві, і мають сплатити адвокату гонорар, належний за його послуги».

Сьоме підсумкове положення. *Набрання чинності.*

Цей Органічний закон набирає чинності на тридцятий день після його опублікування в «Офіційному державному віснику», за винятком положень глав IV і V, які набирають чинності через шість місяців.

Як наслідок, я наказую всім іспанцям, окремим особам та органам влади підкорятися цьому Органічному закону та підтримувати його.

Мадрид, 28 грудня 2004 року.

ХУАН КАРЛОС Р. (JUAN CARLOS R.)

Голова уряду

ХОСЕ ЛУІС РОДРІГЕС САПАТЕРО (JOSE LUIS RODRIGUEZ ZAPATERO)

ДОДАТОК

«ДОДАТОК XIII

Суди з питань насильства щодо жінок

Провінція	Судовий округ №	Ексклюзивний	Спільний	Категорія власника
<i>Андалусія</i>				
Альмерія	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
	8	-	1	
Кадіс	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	Зайнято магістратом
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	Зайнято магістратом
	7	-	1	Зайнято магістратом
	8	-	1	
	9	-	1	Зайнято магістратом
	10	-	1	Зайнято магістратом
	11	-	1	
	12	-	1	
	13	-	1	
	14	-	1	
	15	-	1	
Кордова	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	10	-	1	
	11	-	1	
	12	-	1	
Гранада	1	-	1	
	2	-	1	
	3	1	-	

Уельва	4		1	Зайнято магістратом
		-		
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	1		1	
	2	-	1	
Хаен	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	1		1	
	2	-	1	
Малага	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	10	-	1	
	1		1	
	1	1	1	
Севілья	2			
	3			
	4	-	1	
	5	-	1	Зайнято магістратом
	6	-	1	Зайнято магістратом
	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	10	-	1	
	11	-	1	
	12	-	1	Зайнято магістратом
	1	-	1	
Севілья	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	1	-	
	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	10	-	1	
	11	-	1	
	12	-	1	Зайнято магістратом

		13	-	1	
		14	-	1	
		15	-	1	
	<i>Арагон</i>				
Уеска		1	-	1	
		2	-	1	
		3	-	1	
		4	-	1	
		5	-	1	
		6	-	1	
Теруель		1	-	1	
		2	-	1	
		3	-	1	
Сарагоса		1	-	1	
		2	-	1	
		3	-	1	
		4	-	1	
		5	-	1	
		6	-	1	
		7	-	1	
	<i>Астурія</i>				
Астурія		1		1	
		2	-	1	
		3	-	1	
		4	-	1	Зайнято магістратом
		5	-	1	
		6	-	1	
		7	-	1	
		8	-	1	Зайнято магістратом
		9	-	1	
		10	-	1	
		11	-	1	
		12	-	1	
		13	-	1	
		14	-	1	
		15	-	1	
		16	-	1	
		17	-	1	
		18	-	1	
	<i>Балеарські острови</i>				
Балеарські острови		1	-	1	Зайнято магістратом
		2	-	1	
		3	1	-	
		4	-	1	
		5	-	1	Зайнято магістратом

	6	-	1	
	7	-	1	
<i>Канарські острови</i>				
Лас-Пальмас	1	-	1	Зайнято магістратом
	2	1	-	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	Зайнято магістратом
	6	-	1	Зайнято магістратом
	7	-	1	
	8	-	1	
Санта-Крус-де-Тенеріфе	1	-	1	
	2	-	1	
	3	1	-	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	Зайнято магістратом
	8	-	1	
	9	-	1	
	10	-	1	
	11	-	1	
	12	-	1	Зайнято магістратом
<i>Кантабрія</i>				
Кантабрія	1	-	1	Зайнято магістратом
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
	8	-	1	
<i>Кастилія-Леон</i>				
Авіла	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
Бургос	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
Леон	1	-	1	

	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	Зайнято магістратом
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
Паленсія				
	1		1	
	2	-	1	
	3	-	1	
Саламанка				
	1		1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
Сеговія				
	1		1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
Сорія				
	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
Вальядолід				
	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
Самора				
	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
<i>Кастилія-Ла-Манча</i>				
Альбасете				
	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
Сьюдад-Реаль				
	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	

	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	10	-	1	
Куенка	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
Гвадалахара	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
Толедо	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	Зайнято магістратом
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
<i>Каталонія</i>				
Барселона	1	-	1	
	2	-	1	Зайнято магістратом
	3	-	1	Зайнято магістратом
	4	-	1	Зайнято магістратом
	5	-	1	
	6	-	1	Зайнято магістратом
	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	10	-	1	Зайнято магістратом
	11	2	-	
	12	-	1	
	13	-	1	Зайнято магістратом
	14	-	1	
	15	-	1	Зайнято магістратом
	16	-	1	Зайнято магістратом
	17	-	1	Зайнято магістратом
	18	-	1	Зайнято магістратом
	19	-	1	Зайнято магістратом
	20	-	1	
	21	-	1	Зайнято магістратом
	22	-	1	
	23	-	1	
	24	-	1	Зайнято магістратом
	25	-	1	Зайнято магістратом
Жирона	1	-	1	Зайнято магістратом

	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
Лерида				
	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
Таррагона				
	1	-	1	
	2	-	1	Зайнято магістратом
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
	8	-	1	
Валенсія				
Аліканте				
	1	-	1	Зайнято магістратом
	2	-	1	
	3	1	-	
	4	-	1	Зайнято магістратом
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
	8	-	1	Зайнято магістратом
	9	-	1	Зайнято магістратом
	10	-	1	
	11	-	1	
	12	-	1	
	13	-	1	Зайнято магістратом
Кастельйон				
	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
Валенсія				
	1	-	1	
	2	-	1	Зайнято магістратом
	3	-	1	
	4	-	1	Зайнято магістратом

Естремадура Бадахос	5	-	1	
	6	1	-	
	7	-	1	
	8	-	1	Зайнято магістратом
	9	-	1	
	10	-	1	
	11	-	1	
	12	-	1	
	13	-	1	
	14	-	1	Зайнято магістратом
	15	-	1	
	16	-	1	
	17	-	1	
	18	-	1	
Касерес	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	Зайнято магістратом
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	10	-	1	
	11	-	1	
	12	-	1	
	13	-	1	
	14	-	1	
Галісія Корунна	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	Зайнято магістратом
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
Корунна	1	-	1	
	2	-	1	Зайнято магістратом
	3	-	1	Зайнято магістратом
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	10	-	1	
	11	-	1	

Луго	12	-	1	
	13	-	1	
	14	-	1	
	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
Оренсе	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
Понтеведра	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	1	-	1	
	2	-	1	
	3	-	1	Зайнято магістратом
	4	-	1	
	5	-	1	
	6	-	1	
Мадрид	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	
	10	-	1	
	11	-	1	
	12	-	1	
	13	-	1	
	<i>Мадрид</i>			
	1	-	1	
Мадрид	2	-	1	Зайнято магістратом
	3	-	1	
	4	-	1	Зайнято магістратом
	5	-	1	Зайнято магістратом
	6	-	1	Зайнято магістратом
	7	-	1	
	8	-	1	
	9	-	1	Зайнято магістратом
	10	-	1	Зайнято магістратом
	11	2	-	
	12	-	1	Зайнято магістратом

		13	-	1	Зайнято магістратом
		14	-	1	Зайнято магістратом
		15	-	1	Зайнято магістратом
		16	-	1	Зайнято магістратом
		17	-	1	Зайнято магістратом
		18	-	1	Зайнято магістратом
		19	-	1	Зайнято магістратом
		20	-	1	
		21	-	1	
	<i>Мурсія</i>				
Мурсія		1	-	1	
		2	-	1	Зайнято магістратом
		3	-	1	
		4	-	1	Зайнято магістратом
		5	-	1	
		6	1	-	
		7	-	1	
		8	-	1	
		9	-	1	
		10	-	1	
		11	-	1	
	<i>Наварра</i>				
Наварра		1	-	1	
		2	-	1	
		3	-	1	
		4	-	1	
		5	-	1	
	<i>Країна Басків</i>				
Алава		1	-	1	
		2	-	1	
Гіпускоа		1	-	1	
		2	-	1	
		3	-	1	
		4	-	1	
		5	-	1	
		6	-	1	
Віская		1	-	1	
		2	-	1	Зайнято магістратом
		3	-	1	
		4	1	-	
		5	-	1	
		6	-	1	Зайнято магістратом
	<i>Ла-Ріоха</i>				
Ла-Ріоха		1	-	1	
		2	-	1	

		3	-	1	
	<i>Сеута</i>				
Сеута		12	-	1	Зайнято магістратом
	<i>Мелілья</i>				
Мелілья		8	-	1	Зайнято магістратом
Загалом по країні ...			14	421”	